

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ШКОЛСКА 2023/24.

Назив школе: ОШ "Вук Караџић"

Место и адреса: Лозница, Филипа Кљајића бр. 45

Број телефона директора: 015/877-202

Број факса: 015/877-202

Име и презиме в.директора: Владан Андрић

ИЉЕВИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

- пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета, ученика и одраслог, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
  - стицање квалитетних знања, вештина и ставова које су сви- ма неопходне за лично остварење и развој, инклузију и запослење и стицање и развијање основних компетенција у погледу комуникације на матерњем језику, комуникације на страним језицима, тематичке писмености и основних компетенција у науци и техно- логији, дигиталне компетенције, компетенције учења како се учи, међуљудске и грађанске компетенције и културног изражавања;
  - развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса;
  - развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
  - оспособљавање за решавање проблема, повезивање и при- мену знања и вештина у даљем образовању, професионалном раду и свакодневном животу ради унапређивања личног живота и еко- номског, социјалног и демократског развоја друштва;
  - развој мотивације за учење, оспособљавање за самостално учење, учење и образовање током целог живота и укључивање у међународне образовне и професионалне процесе;
  - развој свести о себи, самоиницијативе, способности само- вредновања и изражавања својих мишљења;
- оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору да- љег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота
- оспособљавање за рад и занимање стварањем стручних компетенција, у складу са захтевима занимања, потребама тржи- шта рада, развојем савремене науке, економије, технике и техно- логије;
  - развој и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
  - развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
  - развој способности комуницирања, дијалога, осећања соли- дарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способно- сти за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;
  - развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, права на различитост и бризи за друге, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и лично одговорности;
  - формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског јези- ка и свог језика, традиције и културе српског народа, националних мањина и етничких заједница, других народа, развијање мултикул- турализма, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
  - развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастарне равноправности, толеранције и ува- жавања различитости;
  - повећање образовног нивоа становништва и развој Репу- блике Србије као државе засноване на знању.

ФОНД ЧАСОВА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД	
		Нед.	Год.
1.	Српски језик и књижевност	4	144
2.	Страни језик-енглески	2	72
3.	Ликовна култура	2	72
4.	Музичка култура	2	72
5.	Историја	1	36
6.	Географија	1	36
7.	Математика	4	144
8.	Биологија	2	72
9.	Техника и технологија	2	72
10.	Физичко и здравствено васпитање	2	72
11.	Информатика и рачунарство	1	36
12.	Физика	2	72
Укупно : А		25	900
Редни број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
	Верска настава / Грађанско васпитање ⁴	1	36
	Други страни језик- италијански-матична школа,руски –ИО Зајача	2	72
Укупно : Б		3	108
Укупно : А+Б		28	1008
Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА		
1.	Редовна настава	27	900

2.	Допунска настава	1	36
3.	Додатни рад	1	36
Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА		
1.	Обавезне ваннаставне активности		
	Час одељенског старешине	1	36
	Хор- оркестар	1	36
2.	Слободне активности		
	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36-72
	Екскурзије	1 дан – може до 2 дана	

РАЗРЕДНЕ СТАРЕШИНЕ

6/1 – Јовановић Драган

6/2 – Марковић Жељка

6/3 – Косовац Петар

6/4 – Живановић Слађана

СТРУКТУРА ОДЕЉЕЊА

	дечаци	девојчице	укупно
6/1	12	7	19
6/2	13	6	19
6/3	13	6	19
6/4	2	3	5
укупно	40	22	62

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ – БРОЈНА ЗАСТУПЉЕНОСТ УЧЕНИКА

	БЕРОНАУКА			ГВ
	Правосл.		ИЛМУДИН	
6/1	19		-	-
6/2	19		-	-
6/3	19		-	-
6/4	5		-	-
укупно	56		-	-

Допунска и додатна настава , СА

предмети	Задужени наставник
Српски језик –допунска - додатна	-сви који предају предмет у б.р. - сви који предају српски ј. у б.р.
Математика –допунска - додатна	-сви који предају предмет у б.р. -сви који предају предмет у б.р.
Енглески језик –допунска	-сви који предају предмет у б.р.
Италијански језик –допунска	-сви који предају предмет у б.р.
Руски језик –допунска	-сви који предају предмет у б.р.
Историја –допунска	-сви који предају предмет у б.р.
Географија –допунска	-сви који предају предмет у б.р.
ТиГ - секција	-сви који предају предмет у б.р.
Музичка к. - хор	Кокановић Зоран
Физичко в.- секција/одбојка,кошарка,рукомет	-сви који предају предмет

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ РАДА

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ РАДА	ФОНД ЧАСОВА	Задужени наставник
ЧОС	36	<p>Одељенске старешине:</p> <p>6/1 – Триповић Јелена 6/2 – Марковић Жељка 6/3 – Косовац Петар</p>
Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	36-72	<p>- одељенске старешине - наставници у ЦКрсту (Зорица Јањић) - наставници у Ученичком парламенту (Марковић Мирјана, Зорица Павловић)</p> <p>- школски педагог, психолог - наставници ликовне и муз. к., српског језика, те физичког васпитања</p>
Екскурзије	2 дана	<p>Одељенске старешине:</p> <p>6/1 – Триповић Јелена 6/2 – Марковић Жељка 6/3 – Косовац Петар</p>

Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности

активности	време реализације	начин остваривања
Трка за срећније детињство	октобар	сарадња са ЦК Лознице, наставници физичког васпитања, одељенске старешине
Дан школе	новембар	сарадња са задуженим за културну и јавну делатност школе
Свети Сава	јануар	сарадња са задуженим за културну и јавну делатност школе
такмичења	Током године	предметни наставници
Крос РТСа	мај	наставници физичког васпитања, одељенске старешине
Акција „Друг-другу“	мај	сарадња са ЦК Лознице, одељенске старешине

Програм здравствене превенције

Превентивна здравствена заштита обухвата бригу о здрављу и правилном развоју ученика, хигијенским условима рада у школи и ван ње.

У оквиру свог редовног Годишњег плана рада Здравствени центар Лозница у сарадњи са школом и родитељима организује редовне систематске прегледе и вакцинацују.

Школа у оквиру одговарајућих предмета и других садржаја рада, програму здравствене превенције посвећује посебну пажњу, с обзиром да је циљ овог васпитно-образовног подручја изграђивање свестране личности, личности оспособљене да брине за сопствено здравље, развијање љубави и смисла за вредновање животне средине. У здравственом просвећивању ученика учествују учитељи, наставници, стручни сарадници, и сарадници ван школе. Садржаји рада из ове области налазе се у редовним наставним плановима и програмима као и програмима ЧОЗ и ЧОС, плановима рада стручних сарадника школе. Учешће на такмичењима у пружању прве помоћи –за старији узраст, ће бити још један од начина остваривања овог програма.

Циљ наставе здравственог васпитања јесте да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог васпитања, кроз учење засновано на искуству. Учење садржаја здравственог васпитања подразумева превођење онога што знамо о здрављу у жељени начин понашања, уз препознавање правих животних вредности и подстицање оптималног развоја личности.

Задаци наставе здравственог васпитања су:

- развијање психички и физички здраве личности, одговорне према сопственом здрављу;

- стварање позитивног односа и мотивације за здрав начин живљења;
- васпитавање ученика за рад и живот у здравој средини;
- стицање знања, умења, ставова и вредности у циљу очувања и унапређивања здравља;
- промовисање позитивних социјалних интеракција у циљу очувања здравља,
- подстицање сазнања о себи, свом телу и сопственим способностима;
- развијање психичких и моторних способности у складу са индивидуалним карактеристикама;
- мотивисање и оспособљавање ученика да буду активни учесници у очувању свог здравља;
- развијање навика код ученика за очување и неговање своје околине;
- развијање истраживачких способности, критичког мишљења и креативности;
- проширивање знања о јединству и свеопштој повезаности процеса у природи;
- развијање одговорног односа према себи и другима;
- укључивање породице на плану промовисања здравља и усвајања здравог начина живота;
- развијање међусобног поштовања, поверења, искрености, уважавања личности, једнакости и отворене комуникације;
- усвајање и прихватање позитивних и сузбијање негативних облика понашања значајних за очување здравља;
- упознавање са најосновнијим елементима здравог начина живота;
- упознавање са протективним факторима за здравље, као што су: физичка активност и боравак у природи

Према посебном програму са ученицима реализоваће се здравствено просвећивање кроз конкретне теме:

-Култура живљења и људске потребе (здравље и здрави стилови живота, лична хигијена, бављење спортом...)

-Исхрана

-Пубертет (психо-моторни развој...)

-Болести зависности—превенција

-Проблем понашања младих и социјални притисак вршњака...

Програм еколошке заштите животне средине и естетског уређења школе

Основни циљ програма еколошке заштите животне средине је подстицање ученика на размишљање о проблему заштите и унапређивања животне средине. Несумњиво да је од великог значаја и развијање правилног односа према радној средини, подстицање ученика на уређење учионица, других

просторија у школи и школског дворишта. У реализацији овог програма неопходно је ангажовањеучитеља,наставника биологије, физичког васпитања и ликовне културе.

Конкретизација програма естетског уређења школе

Садржај	Носиоци посла	Учесници у раду	Време
Уређење учионица Уређење одељењских паноа	Одељ.старешина	Свако одељење у својој учионици	Током године
Функционално опремање хола	Предметни наставници	Чланови секција	Током године

за презентацију рада секција			
"Кућни ред у школи" Истицање диплома ученика са такмичења Истицање важних информација код дежурних ученика	Школски педагог-психолог	Чланови УП	септембар
Тематске изложбе у холу школе	наставници секције	Чланови секција	Током године
Акција сређивања школског дворишта	ОС и наставници биологије	ученици	Током године
Пријављивање за избор најуређеније учионице и школског дворишта	Наставник у Црвеном крсту школе	ученици	2.полугодиште

Програм превенције насиља

Превентивне активности	Методе рада	Носиоци програма
Упознавање ученика са кућним редом	Фронтални	Одељенске старешине

Дежурство у школи	Дежурство се остварује у комбинацији дежурних наставника и ученика 7. и 8.разреда – свакодневно се води Књига дежурства ,а деж.ученици воде свој формулар дежурства	Наставник који прави распоред уз распоред часова прави распоред дежурства , а одељенске старешине одређују дежурне ученике
Теме за ЧОС-е о другарству,сарадњи, односу према другима, слободном времену, о опасностима из окружења и на родитељским састанцима	Фронтално, Дискусија, Радионице, Предавања	ОС, Школски педагог, Сарадници ван школе
Реализација наставних и ваннаставних програма којима се развија и негује богатство различитости и културе понашања	Фронтално, Дискусија, Радионице, Предавања	Предметни наставници, учитељи
Недеља акције „Помоћ другу“		Задужени наставници за рад Црвеног крста
Саветодавни разговори индивидуални и групни са школским педагогом	Саветодавни разговори	Школски педагог
Обавештења у школи по питању превенције		Директор

кршења Правилника о понашању ученика		
--------------------------------------	--	--

Сугестија : у раду са децом пропагирати асертивне облике понашања и примењивати елементе активне наставе .

Интервентне активности

- Примена мера и поступка о дисциплинској одговорности ученика и одраслих-запослених у школи а према Закону о школи
- Евиденција , било да се ради о сумњи или сазнању да се насиље дешава-путем упитника,које попуњава и потписује лице које извршава пријаву
- Примена процедуре и поступака интервенције у заштити деце од насиља, а према шеми датој у Посебном Протоколу
- Сарадња са релевантним службама
- Праћење учесталости насиља
- Подршка деци која трпе насиље
- Рад са децом која врше насиље
- Саветодавни рад са родитељима

У образовно-васпитном систему нема места за истрагу и доказивање злостављања и занемаривања. Ти задаци су у надлежности других система **ВАЖНО**: Приликом консултација са колегама унутар и/или изван установе обавезно је поштовати **принцип поверљивости**, као и принцип **заштите најбољег интереса детета/ученика**.

Чланови Школског тима за заштиту деце од насиља

Стални чланови : Директор

Школски психолог

Школски педагог

Секретар школе

Повремени чланови : Одељенски старшина

Дежурни наставник

Програм инклузивног образовања

У овој школској години, на основу прошлогодишњих постигнућа ученика, само је један ученик који је радио по ИОП1 предмете српски, енглески, ПД и математику.

Током године су могиуће и измене.

Сарадња са родитељима

Сарадња са родитељима ученика је од значаја за правилно одвијање образовно-васпитног рада, тако да је школа у обавези да програмира сталну сарадњу са родитељима, да их обавештава о напредовању, као и о проблемима са којима се сусреће приликом реализације образовно-васпитног рада. Родитељи су укључени у образовно-васпитни рад школе кроз сарадњу са одељенским старшинама, педагогом и директором школе.

-Индивидуални контакт са родитељима ("Дан отворених врата").

-Родитељски састанци

Најважнији садржаји који се реализују у оквиру родитељских састанака:

Динамика	Садржај
Информације о почетку школске године Избор представника родитеља у Савет родитеља школе Осигурање ученика Екскурзије и настава у природи-информације,анкетирање	Септембар
Реализација образовно – васпитног процеса и прописаног фонда часова на крају првог класификационог периода Успех, дисциплина и изостанци ученика Предлог мера за побољшање успеха ученика	Новембар
Реализација образовно – васпитног процеса и прописаног фонда часова на крају првог полугодишта Успех, дисциплина и изостанци ученика Сарадња са родељима	Фебруар
Успех, дисциплина и изостанци ученика Организовање реалних сусрета	Март-април-мај
Реализација образовно – васпитног процеса и прописаног фонда часова на крају другог полугодишта Успех, дисциплина и изостанци ученика Организација припремне наставе Разматрање извештаја о изведеној екскурзији	Јун

ПРОГРАМ РАДА БИБЛИОТЕКЕ

Васпитно образовна делатност:

- Упознавање ученика са књигом и библиотеком
- Примање ученика у чланство библиотеке
- Помоћ ученику при избору књиге

Сарадња са наставницима:

- Припремање наставника за рад на часу – грађа школске библиотеке
- Припремање ученика за васпитно образовни процес – упућивање ученика на коришћење библиотечке грађе
- Стручно усавршавање наставника – обезбеђивање потребне библиотечке грађе за стручно усавршавање

Библиотечко информацијска делатност:

- Систематско информисање о новонасталим књигама, стручним часописима и некњижној грађи
- Припремање тематских изложби у вези са културним акцијама и јубилејима

Припремање и организовање културних активности

- Културна и јавна делатност: изложбе нових књига и књига за читање, изложба награђених књига из наше и светске књижевности – уколико постоје у библиотеци
- Сарадња са секцијама литерарном, музичком и ликовном..
- Укључивање у програм културне и јавне делатности школе
- Организовање књижевних сусрета

- Учешће у организовању литерарних конкурса

Презентација стручне литературе

- Сарадња са предметним наставницима у утврђивању годишњег плана обраде лектире и коришћење библиотеке
- Обезбеђивање стручне грађе за потребе образовно-васпитног рада за ученике и наставнике

НАЧИН ПРАЋЕЊА РАДА УЧЕНИКА

Оцењивање и праћење рада и успеха ученика сталан је пратилац и саставни део васпитно образовног рада. Оцена као резултат упознавања, праћења рада и вредновања знања, залагања и активности ученика треба:

- да благовремено обавести ученике и родитеље
- да подстиче ученике на веће ангажовање и мотивише за системско учење
- да буде основа за утврђивање узрока застоја и тешкоћа у напредовању ученика

Праћење рада и напредовања ученика треба вршити у свим фазама наставе током читаве школске године. При томе користити разноврсне технике, као што су:

- разне форме усменог проверавања;
- школски писмени задаци;
- писмене контролне вежбе, наставни листићи, тестови и др.
- разноврсни практични радови;
- текуће праћење рада и односа према предмету на часу и ван њега
- рад ученика у допунском или додатном раду и слободним активностима;
- домаћи задаци (доношење и квалитет израде);
- праћење уредности ученикових свезака
- праћење постигнућа на такмичењима

План оцењивања и праћења рада и успеха ученика као саставни део сваког наставника, треба да садржи форме и методе које ће се користити, њихово узајамно комбиновање, као и календар њиховог коришћења.

Сваки наставник ће у својим припремама водити уредну евиденцију појединачног праћења рада ученика и извештај подносити активу петог разреда који ће се састајати крајем сваког месеца.

Извештај треба да садржи:

- анализу одељења као целине
- имена ученика који имају потешкоће у учењу
- мере које су предузете по том питању
- предлози Актива за побољшање резултата
- дисциплински проблеми и њихово решавање

Праћење ће бити од реализовано од стране предметних наставника.

ЕВАЛУАЦИЈА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Евалуација реализације Школског програма може се остварити кроз следеће:

- комисијски преглед евиденције наставних и ваннаставних активности
- подношењем извештаја на разредним већима (седнице Разредног већа)
- месечне консултације актива б. разреда у вези са реализацијом Школског програма,
- консултације са ШУ
- разменом искустава на стучним активима
- подношење извештаја о изведеним екскурзијама,
- прављење плана писмених провера - актив б. разреда као и договор о уједначеном вредновању- оцењивању.

*****   ****   *****   ****   *****   ****   *****   ****

За израду програма коришћен је :

- Годишњи план рада школе**
- Развојни план**
- Закон о основној школи**
- Правилник о оцењивању ученика**
- Правилник за самовредновање**
- Просветни гласник**

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИКИ КЉИЖЕВНОСТ

Ред. бр.	Предметна област	МЕСЕЦ										Обрада	Утврђивање и вежбање	Обнављање и системат.	СВЕГА:
		IX	X	XI	XII	I	I I	I I I	I V	V	VI				
1.	Књижевност	5	6	8	3	10	3	4	5	6	2	36	14	2	52
2.	Језик	9	7	7	8	2	5	7	7	3	3	26	17	15	58

3.	Језичка култура	3	6	-	5	1	-	7	1	7	4	7	23	4	34
УКУПНО		17	19	15	16	13	8	18	13	16	9	69	54	21	144

Месеци :	Часовна дистрибуција по месецима										Свега
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
НАСТАВНЕ ТЕМЕ:	Хвала сунцу, земљи, трави	Искрено о себи	Који оно добар јунак	Зимска разгледница	Живот у прошлости	Врт детињства	Породично благо	Игра за живот	Па позорници	Видимо се ускоро	
Наставне области:											Свега
КЊИЖЕВНОСТ:											52
- лектира	3	2	4	3	7	1	2	3	3	2	30
- домаћа лектира		4	4			2		2	3		15
- допунски избор	1				2		2				5
-научнопопуларни и информативни текстови	1				1						2
ЈЕЗИК:											58
- граматика	8	4	6	7	2	4	6	6	3	2	48
- правопис	1	1		1		1	1	1			6
- ортоепија		2	1							1	4
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА:											34
- усмено изражавање	1	1			1		1	1	2	3	10
- писмено изражавање	1	1		1			2		1	1	7
- домаћи задаци	1	1		1			1		1		5

- писмени задаци		3		3			3		3		12
УКУПНО:	17	19	15	16	13	8	18	13	16	9	144
- обрада	11	7	10	10	7	5	7	5	7	-	69
- утврђивање, вежбање	3	11	5	3	3	2	7	6	7	7	54
- обнављање и систематизација	3	1	-	3	3	1	4	2	2	2	21

Корелација са другим предметима:

Историја

Ликовна култура

Музичка култура

Страни језици (енглески и италијански)

Верска настава

Грађанско васпитање

:

Предметни наставници:

Татјана Ђурић

Жељка Марковић

Наташа Максимовић

Јелена Којић

Стандарди постигнућа ученика

ЈЕЗИК

Основи ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
<p>CJ.1.1.3. Разликује самогласнике и сугласнике (и унутар сугласника сонанте и праве сугласнике); разликује правилан од неправилног изговора гласа; примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовним алтернацијама.</p>	<p>CJ.2.1.3. Уме да одреди место акцента у речи; има основна знања у вези са поделом речи на слоге и примењује их у растављању речи на крају реда; зна основну поделу сугласника по звучности и по месту изговора.</p>	<p>CJ.3.1.3. Разликује дуге и кратке слоге у вишесложним речима; разликује врсте гласовних алтернација у једноставним примерима у вези са књижевнојезичком нормом.</p>
<p>CJ.1.1.4. Разликује променљиве и непроменљиве речи и именује врсте речи; примењује књижевнојезичку норму у вези са облицима речи у фреквентним примерима (укључујући и гласовне промене у вези са облицима речи); разликује основне граматичке категорије (род, број, падеж, глаголски облик); разликује просте речи од твореница; гради реч према задатом значењу на основу постојећих творбених модела.</p>	<p>CJ.2.1.4. Одређује подврсте променљивих речи и њихове граматичке категорије; препознаје делове речи у вези с грађењем речи (префикс, творбену основу, суфикс) у једноставнијим примерима.</p>	<p>CJ.3.1.4. Издаја делове речи у вези са облицима речи (граматичку основу и наставак за облик) у једноставнијим примерима; зна основне разлике у грађењу личних и неличних глаголских облика; примењује књижевнојезичку норму у вези с грађењем речи.</p>
<p>CJ.1.1.5. именује врсте независних реченица према комуникативној функцији.</p>		

КЊИЖЕВНОСТ

Основи ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
<p>CJ.1.2.1. Познаје књижевна дела из обавезног школског програма: наводи аутора и назив његовог дела; уме да преприча основну садржину дела, да наведе основну тему и главни мотив дела и да именује његове главне ликове.</p>	<p>CJ.2.2.2. У тумачењу књижевног дела из обавезног школског програма уочава и наводи особености лирског, епског и драмског књижевног рода и разликује основне књижевне врсте којима та дела припадају; разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник, путопис, мемоаре и научно-популарне текстове.</p>	<p>CJ.3.2.1. Критички чита књижевна дела средње сложености из обавезног и изборног школског програма и пореди књижевна дела на основу жанра/врсте, теме, мотива, језичко-стилских обележја.</p>
<p>CJ.1.2.2. Разликује основне типове и облике књижевног стваралаштва и то: усмену од ауторске књижевности; дело у прози од дела у стиху; прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; разликује аутора књижевноуметничког дела од наратора, драмског лица или лирског субјекта; разликује књижевноуметнички текст од неуметничког текста који обрађују исте/сличне теме, ликове и догађаје.</p>	<p>CJ.2.2.3. У тумачењу књижевног дела на основу примера препознаје и књижевнотеоријски именује следеће елементе књижевне структуре: фабулу и сиже; унутрашњи монолог; врсте карактеризације према основним особинама лика (физичка, психолошка, језичка, друштвена и етичка); именује и анализира улогу језичко-стилских изражајних средстава у једноставнијим примерима у књижевном делу; разликује парну, укрштenu и обгрљену риму.</p>	<p>CJ.3.2.2. У тумачењу књижевних дела из обавезног и изборног школског програма укључује иманентне одлике (конвенције) књижевних и књижевнонаучних жанрова; уочава елементе књижевног дела који примарно припадају научном изразу или изразу других уметности (нпр. сликарство, музика, позориште, филм) и анализира њихову улогу у сазнајној и естетској вредности књижевног дела.</p>

<p>SJ.1.2.3. Уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; приповедање у 1. и приповедање у 3. лицу; описивање, врсте описа; монолог и дијалог; основни облици језичко-стилских изражајних средстава; облици стиха, облици строфе (дистих, терцет и катрен); уочава риму и разликује везан и слободан стих.</p>	<p>SJ.2.2.4. Анализира издвојен проблем, идеју или поруку у дужем једноставнијем књижевном тексту из обавезног школског програма и уме да аргументује своје ставове на основу примарног текста и секундарне литературе (у читанци); прави разлику између парафразе (препричавања) и анализе дела.</p>	<p>SJ.3.2.3. Самостално тумачи кључне језичке, естетске и структурне особине књижевног дела из обавезног и изборног школског програма; издваја, именује и тумачи основне елементе композиције књижевног дела (нпр. улогу рефрена); проналази, именује и анализира улогу језичко-стилских изражајних средстава у сложенијим примерима.</p>
<p>SJ.1.2.4. Анализира издвојен проблем, идеју или поруку у краћем једноставнијем књижевном тексту из обавезног школског програма и уме да га аргументује примарним текстом.</p>	<p>SJ.2.2.5. Примењује стратегије читања примерене типичним жанровима; радо посећује библиотеке и самостално одабира дела за читање из опуса књижевности за децу; уме да води дневник о прочитаним књигама.</p>	<p>SJ.3.2.4. Анализира проблем, идеју или поруку у књижевном тексту средње сложености и ван обавезног школског програма (из књижевности за децу и младе) и уме да аргументује своје ставове на основу примарног текста и/или препоручене секундарне литературе; уочава везу између садржине, форме и језика књижевног дела и своја запажања илуструје примерима.</p>

<p>CJ.1.2.5.Редовно чита књижевна дела из обавезног школског програма, стичући читалачке навике; исказује својестетски доживљај књижевног дела.</p>		<p>CJ.3.2.5. Самостално одабира секундарну литературу у библиотеци; примењује основне стратегије читања које су усаглашене са читалачким задатком; уме да препоручи књижевно дело и ван школског програма, као и да образложи зашто му се дело допада (нпр. да истакне занимљиве ликове у приповеци, маштовит свет романа, необичне песничке слике или игру речи у поезији, комичне ситуације у драмском тексту итд.); исказује љубав и поштовање за књижевност и вредности националне културе и културе других народа.</p>
<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p>		
<p>Основи ниво</p>	<p>Средњи ниво</p>	<p>Напредни ниво</p>

<p>CJ.1.3.1. Говори јасно поштујући књижевнојезичку норму; течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове; препричава краћи једноставнији неуметнички текст без сажимања или са сажимањем.</p>	<p>CJ.2.3.1. Уме да формулише своје мишљење и да га јавно исказе служећи се књижевним језиком; изражајно чита и казује једноставније књижевноуметничке текстове; препричава дужи једноставнији неуметнички текст без сажимања или са сажимањем.</p>	<p>CJ.3.3.1. У званичним ситуацијама говори о једноставнијим темама из области језика, књижевности и културе користећи се коректним језичким изразом; изражајно чита и казује књижевноуметничке текстове средње сложености; препричава неуметнички текст средње сложености без сажимања или са сажимањем; говори уз презентацију.</p>
<p>CJ.1.3.2. Саставља говорени или писани текст једноставне структуре служећи се описом, приповедањем и излагањем (имајући на уму публику којој се обраћа); саставља једноставан говорени или писани текст о доживљају књижевног дела и о темама из свакодневног живота и света маште.</p>	<p>CJ.2.3.2. Саставља сложенији говорени или писани текст служећи се писом, приповедањем и излагањем, у складу са задатом темом; саставља кохерентан говорени или писани текст поводом тумачења једноставнијег књижевног дела.</p>	<p>CJ.3.3.2. Саставља једноставнији говорени или писани аргументативни текст; саставља целовит говорени или писани текст поводом тумачења књижевног дела добро распоређујући основне и додатне информације и наводећи примере; пише саставе у којима приказује стварна или измишљена искуства, ликове или догађаје.</p>
<p>CJ.1.3.3. Саставља разумљиву, граматички исправну реченицу; примењује правописну норму у једноставним примерима и уме да се служи школским издањем Правописа; у писању издваја делове текста (наслов, пасусе) и организује га у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста); исправља уочене грешке у тексту.</p>	<p>CJ.2.3.3. Пише јасним реченицама; примењује правописна правила у сложенијим примерима; уме у писању да издвоји наслове и поднаслове; исправља текст, по потреби: мења план, преуређује садржај или покушава сасвим нов приступ.</p>	<p>CJ.3.3.3. Доследно примењује правописну норму (из сваке правописне области предвиђене обавезним школским програмом); саставља текст у којем тема, композиција, садржај и стил одговарају задатку, сврси и читалачкој публици којој је текст намењен.</p>

<p>CJ.1.3.4. Чита краће једноставније текстове (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија) у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...); парафразира их.</p>	<p>CJ.2.3.4. Чита дуже једноставније текстове (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија) у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...); примењује шире стратегије читања (нпр. Трага за важним информацијама, повезује текст са претходним знањем, поставља питања и предвиђа током читања).</p>	<p>CJ.3.3.4. Чита текстове средње сложености (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија) у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...); примењује стратегије читања у складу са жанром и током читања коригује своје закључке о значењу текста.</p>
<p>CJ.1.3.5. Разуме краћи једноставнији књижевни и неуметнички текст: проналази експлицитно и имплицитно садржане информације, издваја главне идеје текста; прати развој одређене идеје у тексту; пореди основне информације и идеје из двају или више краћих једноставнијих текстова.</p>	<p>CJ.2.3.5. Разуме дужи једноставнији књижевни и неуметнички текст: проналази експлицитно и имплицитно садржане информације, издваја главне идеје текста; прати развој одређене идеје у тексту; пореди основне информације и идеје из двају или више текстова.</p>	<p>CJ.3.3.5. Разуме књижевни и неуметнички текст средње сложености: проналази експлицитно и имплицитно садржане информације, издваја главне идеје текста; прати развој одређене идеје у тексту; пореди основне информације и идеје из двају или више текстова.</p>

<p>CJ.1.3.6. Критички промишља краћи једноставнији књижевни и неуметнички текст (нпр. износисвојстав: да ли му се текст допада, да ли му је занимљив/необичан; да ли му причињава тешкоће приликом читања; да ли је довољно информативан за учење одређене области језика и књижевности и сл.) и то образлаже.</p>		<p>CJ.3.3.6. Критички промишља књижевни и неуметнички текст средње сложености (нпр. Разликује објективну/веродостојну чињеницу од ауторове интерпретације).</p>
--	--	---

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

НАСЛОВ: ENGLISHPLUS 2, Second edition(Уџбеник и радна свеска за 6. разред основне школе)

АУТОР(И): Уџбеник - BenWetz&DianaPye, Радна свеска – Janet Hardy Gould

ИЗДАВАЧ: Нови логос, Београд, Србија у сарадњи са *OxfordUniversityPress* – ом, Оксфорд, Велика Британија,.

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	Број часова	Обрада	Остали типови
	По завршеној теми/области ученици ће бити у стању да у усменој и писменој комуникацији:	Ученици у усменој и писменој комуникацији уче и увежбавају:			

<p>1. Starter unit Уводна тема Описивање себе и других; описивање појава; изражавање припадања и поседовања.</p>	<p>- разумеју једноставније текстове којим се описују чланови породице, живот у школи и школски простор; - опишу чланове породице, живот у школи и школски простор једноставнијим језичким средствима; -разумеју и формулишу једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; - питају и саопште шта неко има/нема и чије је нешто; - разумеју сличности и разлике у интересовањима и школском животу деце у земљама циљне културе и код нас.</p>	<p>Речи и изразе који се односе на теме; језичке садржаје – Present Simple – to be – <i>This is me with my sister. We're twins. I'm the one with blue hair.</i> Saxon Genitive-<i>This is Melanie's husband/Michael and Sally's son. What's your mum's name?</i> Have got-<i>Have you got any brothers or sisters? Yes, I have. No, I haven't. He's got a school tie. We've got maths now. I haven't got French today.</i> Possessive adjectives-<i>I'm your teacher. These are two of our new classmates. Their names are Eva and Rick.</i> There is/are- <i>There is a new history teacher. There are a thousand students here.</i> Question words-<i>What's, Who, How old, When's, Where's;</i> кратке текстове и дијалоге који се односе на теме (слушају, читају, говоре и пишу); сличности и разлике у културама.</p>	2	0	2
<p>2. My time Моје време Изражавање допадања и недопадања; изражавање интересовања и свакодневних радњи у садашњости; изрицање дозвола и забрана; изношење предлога и позива на заједничку активност и реаговање на њих</p>	<p>- разумеју једноставније текстове који се односе на изражавање допадања и недопадања; размене информације које се односе на допадање и недопадање; -разумеју једноставније текстове којима се изражавају интересовања и описују сталне, уобичајене радње у садашњости; размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; опишу своја интересовања и сталне и уобичајене активности у неколико једноставнијих везаних исказа; - разумеју једноставно исказане дозволе и забране и реагују на њих; формулишу дозволе и забране једноставнијим језички средствима; - разумеју једноставније исказе који се односе на предлоге и позиве на заједничку активност и реагују на њих; упуте предлоге и позиве на заједничку активност; - разумеју и описују сличности и разлике у начину разоноде у земљама циљне културе и код нас.</p>	<p>Речи и изразе који се односе на тему; језичке садржаје – Like/love/don't mind/hate+gerund-<i>I like being at the shops. I love being in bed. I hate eating in the fast food restaurant. I don't mind...</i> The Present Simple Tense – all forms + adverbs of frequency-<i>People in China sleep most. I spend too much time travelling to school. She doesn't study. Mark studies a lot. Do you blog about your life? Why do you watch scary films? How often do you go to the cinema? Do you ever go dancing?</i> Ban/let/allow-<i>My dad bans phones when we're eating together. My parents let my sister have a PC because she's older. My mum doesn't allow TVs in our room.</i> Suggestions-<i>Shall we...? How about... Let's... Why don't we...? That sounds good. I don't feel like...</i> ; кратке текстове и дијалоге који се односе на теме (слушају, читају, говоре и пишу); сличности и разлике у културама.</p>	7	3	4

3. Тест 1 Изражавање интересовања и описивање сталних, уобичајених радњи	- разумеју једноставније текстове којима се изражавају интересовања и описују сталне, уобичајене радње; - саопште своја и туђа интересовања и опишу свакодневне, уобичајене радње у неколико везаних исказа.	Лексику и језичке структуре које се односе на тему и наведене комуникативне функције; вештине слушања, говора, читања и писања, као и знања о језику.	2	0	2
4. Communication Комуникација Описивање догађаја садашњости; исказивањечуђења, извињења и реаговање на њих; исказивање планова и предлога.	-разумеју једноставније текстове којима се описују тренутне радње у садашњости; размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; - разумеју и правилно користе емоције и емотиконе; - разумеју и упућују једноставно исказана чуђења, извињења и реагују на њих; - разумеју, упућују и реагују на предлоге исказане једноставнијим језичким средствима; - разумеју и саопштавају једноставно исказане планове; - спроведу истраживање, сумирају и саопште резултате истраживања о слушању музике на енглеском језику; - напишу блог о свакодневним и тренутним радњама у садашњости, интересовањима и хобијима, користећи једноставна језичка средства; - разумеју и поштују правила учтиве комуникације у циљној култури.	Речи и изразе који се односе на тему; језичке садржаје – Emojis and emoticons-emojis on feelings, clothes... ; The Present Continuous Tense-Anna is sending Lucy an instant message. They're becoming a truly international language. We aren't speaking face-to-face. Are the boys watching TV? What are they chatting about? The Present Simple vs The Present Continuous-I often listen to music on the phone. I'm listening to a great song now. Speaking on the phone-Sorry, I can't hear you. I'm afraid you've got the wrong number. Please hang up. Expressing surprise-I'm surprised. Me too. I'm not surprised. Neither am I. Really? Not really. Making plans-We're thinking of going to the cinema. Are you interested? I can't right now. I can't make it. I can make it at four. кратке текстове и дијалоге који се односе на теме (слушају, читају, говоре и пишу); сличности и разлике у културама.	8	3	5
5. The past Прошлост Описивање радњи у прошлости.	-разумеју једноставније текстове у којима се описују искуства и догађаји из прошлости; размене појединачне и/или неколико везаних информација у низу о догађајима из прошлости; опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; опишу неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разумеју повезаност прошлости и садашњости.	Речи и изразе који се односе на тему; језичке садржаје – The Past Simple Tense-to be-I was in London with my family last summer. The shoe exhibition wasn't boring. Were Mary and her family in Paris last year? No, they weren't. How was your weekend? Not bad, thanks. Really? What was it like. It was brilliant. The Past Simple Tense (regular and irregular verbs) – Last Saturday I went to a football match with my friends. I visited him. She didn't have dinner with Queen Victoria in London. Did Mary watch a football match in Brasil? Yes, she did. Used to – She used to be... Did she use to be...? She didn't use to be...; кратке текстове и дијалоге који се односе на теме (слушају, читају, говоре и пишу); сличности и разлике у културама.	8	3	5

<p>6. The first test written in English Први писмени задатак Описивање догађаја у прошлости</p>	<p>-разумеју једноставније текстове у којима се описују искуства и догађаји из прошлости; опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; опишу неки историјски догађај.</p>	<p>Лексичку и језичке структуре које се односе на тему и наведене комуникативне функције; задатке слушања, читања и вођеног писања.</p>	<p>3</p>	<p>0</p>	<p>3</p>
<p>7. In the picture На слици Описивање радњи у прошлости; описивање појава, радњи, стања и збивања; изражавање захвалности и интересовања.</p>	<p>-разумеју једноставније текстове у којима се описују искуства и догађаји из прошлости; размене појединачне и/или неколико везаних информација у низу о догађајима из прошлости; опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - разумеју једноставне текстове у којима се описују радње, стања и збивања; опишу појаве, радње, стања и збивања; - разумеју једноставније исказе којима се изражава захвалност интересовање за тему и реагују на њих; изражавају захвалност и интересовање за тему користећи једноставна језичка средства. - разумеју повезаност прошлости и садашњости.</p>	<p>Речи и изразе који се односе на тему; језичке садржаје – The Past Continuous Tense-<i>Bush fires were burning everywhere. The firefighters were walking when Mr Tree saw koala. On 9 february, Mr Tree was working with his team. Who were you talking to after class yesterday?</i> Past Continuous vs Past Simple-<i>I saw this squirrel while I was photographing flowers in the park.</i> Adjectives and adverbs-<i>It isn't easy to photograph wild animals because they are fast. They are not slow. They don't move slowly.</i> Showing interest and gratitude -<i>You are kidding. I'm impressed. That's really kind of you.</i> кратке текстове и дијалоге који се односе на теме (слушају, читају, говоре и пишу); сличности и разлике у културама.</p>	<p>8</p>	<p>3</p>	<p>5</p>

<p>8. Achieve Постигни Изражавање бројева и количина; описивање бића, предмета и места; изражавање способности у садашњости и прошлости; изношење предлога и савета.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разумеју једноставније изразе који се односе на бројеве и количине; размене информације које се односе на број и количину нечега; - разумеју једноставније описе бића, предмета и места; упореде и опишу бића, предмете и места користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставнији текст који се односи на изражавање способности у садашњости и прошлости; размене информације у вези са способностима у садашњости и прошлости; саопште способности у садашњости и прошлости користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније исказе којима се износе предлози или савети и реагују на њих; упуते једноставније предлоге и савете; - разумеју и опишу познату личност из циљне културе. 	<p>Речи и изразе који се односе на тему; језичке садржаје – Numbers and quantities-<i>billion, million, hundred, thousand, kilo, ton, quarter, minute, second...</i>;</p> <p>Comparative and superlative adjectives-<i>They are three times bigger than they were seven million years ago. Are human brains the biggest?</i></p> <p>as...as, not so/as...as-<i>The water is as cold as ice. Tom is not so/as tall as his father.</i></p> <p>Adjectives ending in –ed/-ing-<i>The theme park was really exciting. I', not surprised that it's popular.</i></p> <p>Can/Could for ability-<i>When I was three, I couldn't speak English, but now I can.</i></p> <p>Suggestions and advice-<i>What's the best way to...? It's probably best to... Yes, but... Well, you can/the best thing to do is... I suppose...</i></p> <p>кратке текстове и дијалоге који се односе на теме (слушају, читају, говоре и пишу); сличности и разлике у културама.</p>	<p>8</p>	<p>3</p>	<p>5</p>
--	---	--	-----------------	-----------------	-----------------

<p>9. Survival +Zero Conditional and Have to Опстанак Описивање способности, будућих радњи, одлука, претпоставки и предвиђања; изрицање правила, обавеза, савета и упутстава.</p>	<p>- разумеју једноставнији текст који се односи на описивање способности, будућих радњи, одлука, претпоставки, предвиђања; размене и саопште информације у вези са својим и туђим способностима, будућим радњама, одлукама, претпоставкама и предвиђањима користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније формулисана правила, обавезе, савете и упутства и реагују на њих; формулишу једноставнија правила, обавезе, савете и упутства; - разумеју и опишу сличности и разлике у природним лепотама у циљној култури и код нас.</p>	<p>Речи и изразе који се односе на тему; језичке садржаје – Ability-<i>Are you good at...? Can you...? I'm not good at, but I can... How do you...? How will you...?</i> Future Simple-<i>Two people will face sixteen-day jungle adventure. Which team will win? At the end of the challenge, Steve will decide.</i> Zero Conditional-<i>If you press that button, the alarm will ring. If the red light is on, the lift is busy.</i> First Conditional-<i>If I get lost, I'll use my phone to get directions. If we find mushrooms, we won't pick them.</i> Must, have to, don't have to, should, mustn't -<i>You must be fit to go on the Desert Challenge. You should watch this film, it's very nice. You shouldn't buy that T-shirt, it's too expensive. You mustn't take dogs into the park. I mustn't eat junk food. I have to train hard. She doesn't have to do jumping every day.</i> Instructions-<i>Just remember to stay with the group. Let's. It's important to protect your head. It needs to be secure.</i> кратке текстове и дијалоге који се односе на теме (слушају, читају, говоре и пишу); сличности и разлике у културама.</p>	8	3	5
<p>10. Тест 2 Изражавање будућности, описивање способности, одлука, претпоставки; изрицање правила, обавеза, савета и упутстава</p>	<p>- разумеју једноставнији текст који се односи на описивање способности, будућих радњи, одлука, претпоставки, предвиђања; размене и саопште информације у вези са својим и туђим способностима, будућим радњама, одлукама, претпоставкама и предвиђањима користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније формулисана правила, обавезе, савете и упутства и реагују на њих; формулишу једноставнија правила, обавезе, савете и упутстава.</p>	<p>Лексику и језичке структуре које се односе на тему и наведене комуникативне функције; вештине слушања, говора, читања и писања, као и знања о језику.</p>	2	0	2

11. Music Музика Изражавање мишљења, предвиђања, планова и намера; описивање личности.	-разумеју једноставније текстове који се односе на изражавање мишљења, предвиђања, планова и намера; размене информације које се односе на изражавање мишљења, предвиђања, планова и намера; саопште своје или туђе мишљење, планове и намере; - разумеју једноставне текстове у којима се описују карактеристике личности; размене информације које се односе на карактеристике личности; саопште какав је неко; - разумеју и опишу сличности и разлике у популарној музици у циљној култури и код нас.	Речи и изразе који се односе на тему; језичке садржаје – Expressing opinion - <i>What do you think of...? It sounds like... It isn't very catchy.</i> Will&be going to - <i>I'm going to be famous. We're going to have cool keyboard. It'll be a hit.Layla isn't going to change the lyrics. We aren't going to practise every day, but we'll definitely have a lot of fans.</i> Present Continuous vs be going to - <i>Are you doing anything tomorrow? What are you going to do when you leave school?</i> кратке текстове и дијалоге који се односе на теме (слушају, читају, говоре и пишу); сличности и разлике у културама.	7	3	4
12. The second test written in English Други писмени задатак Изражавање мишљења, предвиђања, планова и намера.	- разумеју једноставније текстове који се односе на изражавање мишљења, предвиђања, планова и намера; размене информације које се односе на изражавање мишљења, предвиђања, планова и намера; саопште своје или туђе мишљење, планове и намере.	Лексичку и језичку структуру које се односе на тему и наведене комуникативне функције; задатке слушања, читања и вођеног писања.	3	0	3
13. Scary Застрашујуће Описивање догађаја и искустава у прошлости.	- разумеју једноставније текстове којима се описују радње и искуства у прошлости; размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; опишу радње и искуства из прошлости у неколико везаних исказа; - разумеју и опишу сличности и разлике у популарним спортовима у циљној култури и код нас.	Речи и изразе који се односе на тему; језичке садржаје – Present Perfect Simple - <i>Jane has/hasn't ridden on a roller coaster before. Have you ever...? I have never.... They've just/already... They haven't... yet. Have you ever...? Has she...yet?</i> кратке текстове и дијалоге који се односе на теме (слушају, читају, говоре и пишу); сличности и разлике у културама.	6	3	3
УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА			72	24	48

италијански језик

Уџбеник: Amici d'Italia 1 , издавачка кућа Дата Статус

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	Број часова по теми	Обрада	Остали типови
(Комуникативне функције)	По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој и писменој комуникацији:	Ученици у усменој и писаној комуникацији уче и увежбавају:			

<p>1. Ti presento i miei</p> <p>Исказивање просторних односа, тражење и пружање личних информација (породица, кућа), изражавање припадања</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разумеју једноставна објашњења о простору и оријентацији у простору, - траже и пружају кратка и једноставна објашњења о оријентацији у простору, - разумеју и размењују информације личне природе, - да формулишу једноставне исказе који се односе на припадност, - уочавају сличности и разлике у култури становања, животу породице, јавном простору између Италије и Србије 	<ul style="list-style-type: none"> - вокабулар у вези са породицом - <i>Alice è la sorella di Carlo.</i> - вокабулар у вези са предметима и објектима у својој близини: <i>la casa, il tavolo, la camera...</i> - предлоге за место: <i>sopra(a), sotto(a), dentro(a), in, fra/tra, davanti (a), dietro(a), vicino (a)</i> - <i>Dov'è il gatto? È sotto il letto.</i> - <i>Dov'è il parco? È dietro la scuola.</i> - Изражавање припадности: <i>Suo fratello si chiama Teo e sua sorella Lucilla.</i> индикатив презенте глагола <i>venire: Da dove viene? Viene dalla Spagna. Viene dal ristorante.</i> - изостављање одређеног члана уз присвојне придеве - <i>Come si chiama suo nonno?</i> - изговор двоструких сугласника у речима - интеркултурне садржаје: начин становања у Италији 	15	4,5	10,5
<p>Корелација</p>	<p>Српски језик, историја, географија, ликовна култура</p>				
<p>Стандарди постигнућа</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.9. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.2. 2.2.3.</p>				
<p>Начин праћења</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања.</p>				

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	Број часова по теми	Обрада	Остали типови
	По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој и писменој комуникацији:	Ученици у усменој и писаној комуникацији уче и увежбавају:			
2. Da grande voglio fare.. Описивање уобичајених активности, планова и способности; описивање догађаја и радње у садашњости; изражавање интересовања допадања и недопадања	<ul style="list-style-type: none"> - разумеју једноставне исказе уобичајеним активностима, плановима и способностима и реагују на њих, - описују уобичајене и жељене активности кратким и једноставним језичким средствима, - описују догађаје и радње у садашњости у неколико везаних исказа; - разуме једноставне исказе који се односе на описивање интересовања, изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; - опише своја и туђа интересовања и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; - разумеју и размењују информације о друштвеном окружењу у Италији 	<ul style="list-style-type: none"> - вокабулар у вези са називима занимања, активностима и радним простором - <i>Che lavoro fa tua madre? Fa la veterinaria./È veterinaria.</i> - Да изразе своје планове: <i>Cosa vuoi fare da grande? Voglio fare l'ingegnere.</i> - <i>Cosa fa nel suo lavoro? Cura gli animali.</i> Изразе за исказивање допадања/недопадања: - <i>Che lavoro vuoi fare? Voglio fare l'ingegnere.</i> - индикатив презента модалних глагола: <i>volere, dovere, potere</i> - индикатив презента глагола: <i>sapere, dire, dare</i> - упитне заменице и придеве <i>che, chi, quale, quanto</i> - изговор слова <i>s, z</i> - Интеркултурне садржаје: познати италијански производи 	14	6	8
Корелација	Српски језик, енглески језик, географија				
Стандарди постигнућа	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.9. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.2. 2.2.3.				

Начин праћења	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања.
----------------------	--

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	Број часова по теми	Обрада	Остали типови
	По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој и писменој комуникацији:	Ученици у усменој и писаној комуникацији уче и увежбавају:			

<p>3 .Facciamo spese!</p> <p>Изражавање количине и бројева,</p> <p>описивање бића, појава, места; изражавање молби и захвалности, изражавање интересовања, допадања и недопадања;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разумеју једноставне изразе који се односе на количину нечега; - питају и саопште колико нечега има/нема, користећи једноставна језичка средства;разумеју кратке, - разумеју једноставан опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места; – опишу карактеристике бића, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставне молбе и захтеве и реагују на њих; - упуте једноставне молбе и захтеве; затраже и пруже кратко обавештење; - захвале се и упуте извињење користећи једноставна језичка средства; - саопште кратку поруку којом се захваљује; - користе једноставне исказе који се односе на изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; - траже мишљење и изражавају допадање једноставним језичким средствима, - разумеју и поштују устаљена правила учтивости и реагују на њих, - разумеју и поштују правила понашања на јавним местима, - разумеју и размењују информације о моди 	<ul style="list-style-type: none"> - називе одевних предмета и тканина - <i>Quanto costa? C'è lo sconto? Che taglia porti? Che numero porti?</i> - индикатив презента глагола <i>piacere:mi piace, ti piace</i> - учтив облик глагола <i>potere,volere (1.lice jednine)</i> - <i>Vorrei provare... ? Posso provare....? Scusi..., Mi dispiace..., Grazie...</i> - апсолутни суперлатив <i>Le modelle sono bellissime</i> - изразе за количину: <i>Quanto costa questa maglietta? 12 euro. Che taglia porti? Porto la 42.</i> - упитне речи: <i>quanto, che, quale...</i> - кондиционал учтивости (<i>potere, volere</i>): <i>Mi potrebbe dire.....; Vorei sapere</i> изговор сугласничкох група <i>gl,gn</i> - интеркултурне садржаје:италијанска мода 	13	3,5	9,5
<p>Корелација</p>	<p>Српски језик, енглески језик, математика</p>				

Стандарди постигнућа	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.9. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.2. 2.2.3.
Начин праћења	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања.

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	Број часова по теми	Обрада	Остали типови
(Комуникативне функције)	По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој и писменој комуникацији:	Ученици у усменој и писаној комуникацији уче и увежбавају:			

<p>4. Buone vacanze!</p> <p>Позив и реаговање на позив,</p> <p>разумевање и давање упутстава и налога, описивање бића, појава, места;</p> <p>исказивање планова и намера;</p> <p>исказивање потреба, осета, жеља и осећања</p>	<ul style="list-style-type: none"> – разумеју једноставне предлоге и одговоре на њих; – упуте једноставан предлог; – пруже одговарајући изговор или одговарајуће оправдање; <p>размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама;</p> <p>саопште шта он/она или неко други планира</p> <ul style="list-style-type: none"> – разумеју једноставан опис особа или места; опише карактеристике бића, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства; – разумеју свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним жељама, потребама, осетима и осећањима и реагују на њих; – изразе основне жеље, потребе, осете и осећања користећи једноставна језичка средства; – дају једноставна упутства из домена свакодневног живота и личних интересовања; уочавају сличности и разлике у начину живота у Италији и Србији, у врстама разоноде 	<ul style="list-style-type: none"> - називе годишњих доба, - називе превозних средстава, - речи које означавају активности на одмору, - <i>Dove vai in vacanza? Vado al mare/ in montagna/ in campagna.</i> - <i>Cosa fai al mare/ in campagna/ in montagna? Mi rilasso, dormo, faccio sport, leggo, sto sulla spiaggia...</i> - изразе за упућивање, одбијање или прихватање позива - <i>Vuoi venire con me? Perché non vieni? Venite con noi?</i> - <i>Giociamo..., Andiamo..., Facciamo... Usciamo...;</i> - <i>Certo! Perché no? Grazie. Volentieri. Mi dispiace, non posso. Va bene.</i> - везнике и прилоге: <i>ma, prima, allora, invece, dopo</i> - предлоге за време: <i>a mezzogiorno, da...a, di sera, fra tre giorni, in estate, d'estate, a settembre/in settembre...</i> - императив(2. лице једнине): <i>fa', va', mangia, ascolta, leggi, apra, chiuda, parla, ripeti, scrivi</i> - спој предлога са чланом - Изразе за исказивање потреба, осета...: <i>Ho un po' fame, Che sonno!</i> - изговор гласова <i>r, l, b, v</i> - интеркултурни садржаји: забавни паркови у Италији 	14	4	10
<p>Корелација</p>	<p>Српски језик, географија</p>				
<p>Стандарди постигнућа</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.9. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.2. 2.2.3.</p>				

Начин праћења	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања.
----------------------	--

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	Број часова по теми	Обрада	Остали типови
(Комуникативне функције	По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој и писменој комуникацији:	Ученици у усменој и писаној комуникацији уче и увежбавају:			

<p>5. Andiamo a Venezia!</p> <p>Описивање бића, појава, места; упућивање честитки, изражавање захвалности; описивање догађаја у прошлости, изражавање бројева</p>	<ul style="list-style-type: none"> – разумеју једноставан опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места; опишу карактеристике бића, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства; – разумеју честитку и одговоре на њу; упуте пригодну честитку; – разумеју краће текстове у којима се описују догађаји у прошлости; – размене информације у вези са догађајима у прошлости; – опишу у неколико краћих, везаних исказа догађаја из прошлости – разумеју једноставне изразе који се односе на број нечега; 	<ul style="list-style-type: none"> - Прилоге за начин (<i>bene, male</i>): <i>Lei suona il violino molto bene.</i> Изразе честитања и захвалности: <i>Buon anno, Buon compleanno! Tanti auguri!</i> - <i>Passato prossimo (essere/avere)</i>, правилни глаголи: <i>leri sono andata in piscina. Cosa hai mangiato? Siamo andati in campagna, e voi?</i> - Редне бројеве до 10: <i>Qual è il primo giorno della settimana? Aprile è il quarto mese dell'anno.</i> 	6	4	2
Корелација	Српски језик, математика, географија				
Стандарди постигнућа	1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.9. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.2. 2.2.3.				
Начин праћења	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања.				

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ			
(Комуникативне функције)	По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој и писменој комуникацији:	Ученици у усменој писаној комуникацији уче и увежбавају:	Број часова по теми	Обрада	Остали типови

6. Una telefonata Описивање догађаја у прошлости; описивање бића појава, места	<ul style="list-style-type: none"> – разумеју једноставан опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места; – опишу карактеристике бића, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства; – разумеју краће текстове у којима се описују догађаји у прошлости; – размене информације у вези са догађајима у прошлости; – опишу у неколико краћих, везаних исказа догађаја из прошлости 	<ul style="list-style-type: none"> – поређење придева(компаратив) са <i>più/meno</i>: Fabio è più alto di Luigi. – Прошло време (Passato prossimo): помоћни глаголи <i>essere/avere</i>. Неправилни глаголи: <i>fare, essere/stare, leggere, dire, scrivere, bere</i>...Прилози и прилошки изрази за време: <i>ieri, due settimane fa, un anno fa.../Cosa avete fatto il sabato scorso ?Abbiamo fatto un giro in centro. È stato un compositore e violinista italiano.</i> 	10	3	7
Корелација	Српски језик, енглески језик				
Стандарди постигнућа	1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.9. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.2. 2.2.3.				
Начин праћења	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања.				

Укупан број часова: 72	За обраду: 25	За остале типове часова: 47
-------------------------------	----------------------	------------------------------------

руски језик

Уџбеник:Конечно 2, издавачка кућа Klett

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂ ИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	Урок 1: Ура, каникулы!	9	2									3	8	11
	1) Разговор с учениками; Марафон по етажам	1												
	2) Иницијални тест	1												
	3) Ура, каникулы!	1												
	4) Мои идеалне каникулы	1												
5) Любимые каникулы; Прошедшее время	1										1	1		

	30) Видео о Туле 31) Видео о Туле 32) Прилагательные во множественном числе 33) Употребление слова <i>должен</i> 34) Конкурс с сюрпризом 35) Конкурс с сюрпризом; Прошедшее время 36) Местоимение <i>этот</i> ; Глагол <i>мочь</i> 37) О родном городе 38) Систематизация 39) Тесты по русскому языку как иностранному 40) Иван Иванович Самовар 41) Пётр и Миша				1 1 1 1						1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1		
						1 1					1 1	1 1		
5.	Урок 4: Вечеринка у Лены 42) На рынок или в магазин? 43) Покупки 44) Покупки 45) Употребление числительных с существительными; мало/много 46) Что купить? 47) Контрольная работа 48) У Лены дома 49) У Лены дома; квартира и мебель 50) Моя квартира/комната 51) Где находится... упражнения 52) Притяжательные местоимения 53) Повторение урока 4 54) Сказка о три медведя						2 1 1	9	2			5 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	8 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	13
	Письменная работа								3			3	3	

1.	<p>Урок 1: Ура, каникулы!</p> <p>1) Разговор с учениками; Марафон по етпжам</p> <p>2) Иницијални тест</p> <p>3) Ура, каникулы!</p> <p>4) Мои идеалне каникулы</p> <p>5) Любимые каникулы; Прошедшее время</p> <p>6) Прилагательные</p> <p>7) В спортивном лагере</p> <p>8) Глаголы: видовые пары; Будущее время</p> <p>9) Упражнения</p> <p>10) Повторение урока 1</p> <p>11) Медведи в России</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за учење; • Одговорно учење у демократском друштву; • Комуникација; • Рад са подацима и информацијама; • Сарадња; • Дигитална компетенција; • Решавање проблема; • Естетичка компетенција; • Одговоран однос према околини; • Одговоран однос према здрављу; • Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3 ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.14. ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.16. ДСТ.1.1.17. ДСТ.1.1.19. ДСТ.1.1.20. ДСТ.1.1.21. ДСТ.1.1.22. ДСТ.1.1.23. ДСТ.1.1.24. ДСТ.1.2.1. ДСТ.1.2.2. ДСТ.1.2.3. ДСТ.1.2.4. ДСТ.1.3.1. ДСТ.1.3.2. ДСТ.1.3.5.</p>	<p>На крају области ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • наведе колико слова има руска азбука, наброји слова која се разликују у руској и српској азбуци; • представи себе и друге: <i>Меня зовут... Его зовут...</i>; • употребљава конструкцију припадности: <i>У меня есть...</i>; • употребљава основне и редне бројеве; • поздрави и отпоздрави некога на руском језику; • наброји дане и месеце; • мења глаголе е- и и-конјугације типа <i>читать</i> и <i>говорить</i>. • повеже и примени стечена знања; • провери ниво сопственог знања; • разуме смисао краћег текста; • повезује текст и одговарајућу илустрацију; • разуме кључне информације из слушаног материјала <i>Привет из Србији</i>; • изводи и примењује поједина граматичка правила; • мења именице женског рода на -ИЯ; • разуме смисао текста и кључне информације из слушаног материјала о теми <i>Мои идеальные каникулы</i>; • одговори на питања у везиса текстом, као што су: <i>Где</i>
----	---	--	---	--

				<p><i>отдыхал...? Где любит отдыхать...? Что любит...? Какие каникулы были...? Почему?;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • одговори на питања користећи усвојени лексички материјал у темиканикулы; • промени глаголе у прошлом времену: <i>был/-а/-о/-и, катался/лась/лось/лись;</i> • користи придеве типа <i>красивый</i> и мења их по падежима; • употребљава упитну заменицу <i>какой;</i> • разуме смисао и кључне информације из аудираниог материјала о теми <i>В спортивном лагере;</i> • одговори на питања у везиса аудираним текстом; • усваја нове речи и изразе: <i>лагерь, открытка, зарядка, дожждаться;</i> • примењује нове речи и изразе о теми <i>Погода: Какая погода...? Хорошая / плохая / солнце светит / дождь идёт / снег шёл / На улице тепло / холодно;</i> употреба именице <i>градус</i> уз бројеве: <i>1 градус, 2, 3, 4 градуса, 5... градусов;</i> • разликује глаголски вид: <i>читать – прочитать;</i> • мења глаголе у будућем времену (простом и сложеном): <i>буду писать – напишу;</i>
--	--	--	--	---

				<ul style="list-style-type: none"> • примењује нова граматичка правила; • повезује и примењује знања о језику; • користи стратегије за откривање значења речи из новог текста <i>Какаду</i> тако што проналази сродне речи: <i>летний – лето, школьный – школа</i>; • напише писмо или разгледницу у форми: <i>Дорогой / Дорогая... / Здравствуй(те)... / Привет... / Как дела?</i> <i>У меня всё хорошо/нормально. Я у / в... Мы с родителями / друзьями / братом / сестрой... Вчера я... У нас погода хорошая / плохая... До свидания / Пока / Целую;</i> • повезује и примењује знања о језику; • користи уобичајене речи у оквиру обрађених тема: <i>Каникулы, Лагерь, Погода – Где ты провёл каникулы? Что делал? Какие они были? Что можно делать...? Как можно отдыхать? В каком лагере были дети? Какие у них были каникулы? Где находится лагерь? Какая была погода?;</i> • користи обрађене граматичке структуре и примењује правила: <i>Я из + ген. / Я никогда не был в + лок. / В</i>
--	--	--	--	---

				<p><i>прошлом году я ехал в + акуз.</i> Мењају глаголе: <i>кататься, загорать, плавать, отдыхать и др.</i> у садашњем, прошлом и будућем времену;</p> <ul style="list-style-type: none"> повезује текстуални са илустрованим материјалом; уознаје се са симболиком коју медвед има у руској култури; одговара на питања и учествује у комуникацији.
2.	<p>Урок 2: В Санкт-Петербурге 12) В Санкт-Петербурге 13) Множественное число существительных 14) Множественное число существительных 15) Город на Неве 16) Экскурсия по рекам и каналам 17) Экскурсия по рекам и каналам 18) Вопросительные и личные местоимения 19) Глагол <i>хотеть</i>; Глаголы на <i>-овать</i> и <i>-евать</i> 20) Песня <i>Город</i>; Рекламы 21) Повторение урока 2 22) Тесты по русскому языку как иностранному 23) Звуки 24) Лабиринт 25) Два друга</p>	<ul style="list-style-type: none"> Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Комуникација; Рад са подацима и информацијама; Сарадња; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Естетичка компетенција; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 	ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.13. ДСТ.1.1.14. ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.16. ДСТ.1.1.17. ДСТ.1.1.19. ДСТ.1.1.20. ДСТ.1.1.21. ДСТ.1.1.22. ДСТ.1.1.23. ДСТ.1.1.24. ДСТ.1.2.1. ДСТ.1.2.2.	<p>На крају области ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> разуме кључне информације у материјалу о СанктПетербургу и тексту <i>В хостеле „Северные острова”</i> који се аудирају; одговара на питања: <i>Что видим...? Где находится...? Что можно делать...? Где сняты фотографии...?</i> разуме смисао краћег текста; повезује слике са одговарајућим звучним материјалом користећи конструкције: <i>Первый текст – это фото...Второй текст – это фото...;</i> разуме кључне информације у материјалу о СанктПетербургу; препозна и користи облике множине већине познатих и најфреквентнијих именица; правилно употреби наставке тврде и меке промене именица

			<p> ДСТ.1.2.3. ДСТ.1.2.4. ДСТ.1.3.1. ДСТ.1.3.2. ДСТ.1.3.3. ДСТ.1.3.4. ДСТ.1.3.5. </p>	<p>у номинативу множине сва три рода;</p> <ul style="list-style-type: none"> • прави и употребљава именице мушког рода које номинатив множине граде помоћу наставка -а/я: <i>город – города</i>; • правилно употреби наставке тврде и меке промене именица у генитиву и акузативу множине сва три рода пазећи на аниматност именица (живо – неживо); • правилно употреби наставке тврде и меке промене именица у дативу, инструменталу и локативу множине сва три рода; • користи облике већине познатих и најфреквентнијих именица у множини, нпр. <i>мост, директор, трамвай, царь, рубль, слово, море, библиотека, неделя, экскурсия</i>; • правилно употреби наставке тврде и меке промене именица у множини, нпр. у конструкцијама: <i>Они были у... Они видели... Они говорили с... Они звонили... Они ездили на...</i>; • разуме општи садржај аудио-материјала слушаног текста <i>Город на Неве</i>; • одговори на основна питања у вези са аудираним текстом <i>Экскурсия по рекам и каналам</i>;
--	--	--	---	---

				<ul style="list-style-type: none"> • разуме општи садржај аудио-материјала слушаног текста; • одговори на основна питања у вези са аудираним текстом; • издваја кључне информације из прочитаног текста; • одговори на питања у вези са прочитаним текстом; • преприча укратко текст; • изрази утиске у вези са одређеним текстуалним материјалом о теми СанктПетербурга, екскурзија, споменика; • одговори на основна питања у вези са текстуалним материјалом; • издваја кључне информације из прочитаног текста; • разуме и правилно интерпретира садржај обрађеног текста; • сублимира знања у вези са задатом темом; • препозна и наброји упитне (<i>кто? что?</i>) и личне заменице (<i>я, ты, он, она, оно, мы, вы, они</i>); • мења дате заменице по падежима; • преведе личне и упитне заменице; • примени личне и упитне заменице у контексту; • препозна и образује садашње време глагола прве и друге конјугације, глагола <i>хотеть</i>, глагола на <i>-овать</i> и <i>-евать</i>
--	--	--	--	---

				<p>(фотографировањ, танцевати) и повратних глагола (интересовањ);</p> <ul style="list-style-type: none"> • употреби глаголе прве и друге конјугације, глагола <i>хотети</i> и глагола на -овањ и -евањ (фотографировањ, танцевати) и повратних глагола (интересовањ) у садашњем времену у контексту; • разуме општи садржај песме <i>Город</i> после слушања; • разуме и издваја кључне информације из текста <i>Екскурсија</i>; • преведе на руски језик изразе типа: <i>Да ли је далеко...? Где се налази...? Где се могу купити карте...? У ком позоришту се може гледати...? Какви се излети нуде...?</i>; • повезује и примењује знања о језику (номинатив множине именица, упитне <i>кто</i> и <i>что</i> и личне заменице у свим падежима, глаголи на -овањ/-евањ, повратни глаголи у садашњем времену); • користи уобичајене речи у оквиру тема <i>Санкт-Петербург, екскурсија, споменик, град</i>; • користи обрађене граматичке структуре и примењује правила (постављање питања, грађење садашњег времена, повезивање речи у текст);
--	--	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> • разуме општи садржај текста <i>Разговор по телефону</i> после слушања; • чита са разумевањем текст и издваја кључне информације из прочитаног текста; • користи облике једине и множине именица, именица на -ИЯ и осталих познатих именица, глагол <i>хотеть</i>, повратне глаголе и глаголе на -<i>овать/-евать</i> у садашњем времену; • води конверзацију о темама <i>Когда у нас экскурсия? Что тебе нравится / не нравится? Чем ты интересуешься? Что можно делать во время каникул? Что ты любишь фотграфировать?</i>; • наведе основна обележја сугласничког и самогласничког система руског језика; • изговори и обележи акцентоване и неакцентоване редуковане самогласнике; • изговори гласове који се бележе словима ж,ш,ч, щ; • сублимира стечена знања о теми СанктПетербург у илустративном и писаном облику, кроз креативну игру; • описује, извештава и интерпретира у неколико реченица о раду групе у којој учествује;
--	--	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> • разуме општи садржај аудио-материјала након слушања приче <i>Два друга</i>; • разуме и издваја кључне информације из текста; • интерпретира текст својим речима; • употребу упитне заменице и постави питања везана за текст.
3.	<p>Письменная работа</p> <p>26) Подготовка к письменной работе</p> <p>27) Первая письменная работа</p> <p>28) Проверка первой письменной работы</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за учење; • Одговорно учешће у демократском друштву; • Рад са подацима и информацијама; • Решавање проблема; 	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.13. ДСТ.1.1.14. ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.16. ДСТ.1.1.17. ДСТ.1.1.19. ДСТ.1.1.20. ДСТ.1.1.21. ДСТ.1.1.22. ДСТ.1.1.23. ДСТ.1.1.24. ДСТ.1.2.1. ДСТ.1.2.2. ДСТ.1.2.3. ДСТ.1.2.4.</p>	<p>На крају области ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • одговори на питања која се односе на обрађене теме <i>каникулы, отдых, погода, Санкт-Петербург, экскурсия</i>; • користи облике множине познатих именица тврде и меке промене, именица женског рода на <i>-ија</i>, именице мушког рода које номинатив множине граде на <i>-а/-ја</i>, глагол <i>хотеть</i>, глаголе на <i>-овати</i> и <i>-евати</i>, повратне глаголе, глаголе <i>е-</i> и <i>и-</i>конјугације у садашњем, прошлом и будућем (простом или сложеном) времену; • примени основна правила грађења одређених граматичких облика; • уочи своје и туђе грешке и научи из њих; • изврши аутоевалуацију сопственог рада.

			ДСТ.1.3.1. ДСТ.1.3.2. ДСТ.1.3.3. ДСТ.1.3.4. ДСТ.1.3.5.	
4.	Урок 3: Конкурс <i>Мой родной город</i> 29) Конкурс <i>Мой родной город</i> 30) Видео о Туле 31) Видео о Туле 32) Прилагательные во множественном числе 33) Употребление слова <i>должен</i> 34) Конкурс с сюрпризом 35) Конкурс с сюрпризом; Прошедшее время 36) Местоимение <i>этот</i> ; Глагол <i>мочь</i> 37) О родном городе 38) Систематизация 39) Тесты по русскому языку как иностранному 40) Иван Иванович Самовар 41) Пётр и Миша	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за учење; • Одговорно учешће у демократском друштву; • Комуникација; • Рад са подацима и информацијама; • Сарадња; • Дигитална компетенција; • Решавање проблема; • Естетичка компетенција; • Одговоран однос према околини; • Одговоран однос према здрављу; • Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 	ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.13. ДСТ.1.1.14. ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.16. ДСТ.1.1.17. ДСТ.1.1.18. ДСТ.1.1.19. ДСТ.1.1.20. ДСТ.1.1.21. ДСТ.1.1.22. ДСТ.1.1.23. ДСТ.1.1.24. ДСТ.1.2.1. ДСТ.1.2.2. ДСТ.1.2.3. ДСТ.1.2.4. ДСТ.1.3.1. ДСТ.1.3.2.	На крају области ученик ће бити у стању да: <ul style="list-style-type: none"> • разуме кључне информације у аудираном тексту <i>Хороший шанс</i>; • разуме смисао краћег текста; • повезује текст са одговарајућим илустрованим материјалом; • разуме општи садржај у аудираном тексту <i>Видео о Туле</i>; • одговори на основна питања у вези са аудираним текстом; • напише план филма којим се представља град; • изрази утиске и да одговори на питања у вези са текстом <i>Видео о Туле</i>; • издвоји кључне информације, разуме и правилно интерпретира садржај обрађеног текста; • сублимира знања у вези са задатом темом; • описно објашњава значење речи, нпр. <i>Извините, пожалуйста, я не понимаю, слово „дискотека”. Что это? – Там можно танцевать</i>; • прави разлику између села и града и користи конструкције

				<p>типа: <i>В городе есть</i> + ном. и <i>В деревне нет</i> + ген.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • говори о омиљеним местима у граду и користи зависне реченице са везником <i>потому что</i>; • разуме кључне информације у тексту <i>Хороший шанс</i>; • препозна и користи облике већине познатих и најфреквентнијих придева у множини; • правилно употреби наставке тврде и меке промене придева у множини; • правилно употреби упитну заменицу <i>какой</i> у свим падежима једине и множине; • разуме општи садржај аудио-материјала после слушања; • правилно употреби реч <i>должен</i>; • разуме општи садржај аудио-материјала <i>Конкурс с сюрпризом</i> после слушања; • одговори на основна питања у вези са слушаним аудио-материјалом; • исприча причу на тему <i>Конкурс с сюрпризом</i> на основу фотографија; • изрази утиске и да одговори на питања у вези са обрађеним текстуалним материјалом <i>Мой родной город, Видео о Туле, Конкурс с сюрпризом</i>; • издваја кључне информације, разуме и правилно
--	--	--	--	--

				<p>интерпретира садржај обрађеног текста;</p> <ul style="list-style-type: none"> • употреби стечена знања: користи усвојени лексички материјал шире у контексту, користи и примењује усвојена граматичка правила; • мења глаголе у прошлом времену (<i>играл, катался, шёл, пошёл, нашёл</i>); • разуме кључне информације у граматичком материјалу; • усваја граматичка правила и примењује их; • мења по падежима показну заменицу <i>этот</i> и глагол <i>мочь</i> у садашњем и прошлом времену; • повеже и примени знања из обрађене теме, да каже где се налази неки град или неко село: <i>Гóрод / Дерéвня распóложен(а) / нахóдится...</i>; • одговара на питања која се надовезују, остварује комуникацију и размењује кратке информације у вези са познатом темом <i>Глáвная достопримечáтельность – это...</i> <i>Глáвная плóщадь / Глáвная у́лица назывáется...</i> <i>В цéнтре гóрода / дерéвни нахóдится(-яся) / есть цéрковь / магазины...</i>
--	--	--	--	---

				<p><i>Символ гóрода/дерéвни – ёто...;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • користи уобичајене речи у оквиру обрађених тема: <i>Вчера погода была хорошая/плохая. Температура –20 градусов;</i> • користи обрађене граматичке структуре и примењује правила: <i>красивый город, красивого города, красивому городу, с красивым городом, о красивом городе; Сейчас звоню. Завтра позвоню. Завтра буду звонить. Красивый город. Красивые города. Красивых городов. Красивых музеев;</i> • чита са разумевањем текст и издваја кључне информације из прочитаног; • представи свој град у десетак реченица, користећи се помоћним питањима; • пише реченице и краће текстове користећи усвојене језичке и граматичке елементе у вези са познатом темом; • користи облике множине придева; • разуме и уме да издвоји кључне информације из текста: <i>Это самовар Иван Иванович. Это дядя Петя. Он первым подошел к самовару.</i>
--	--	--	--	--

				<p><i>У самовара есть отчество. Каждый член семьи разговаривает с самоваром;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме општи садржај аудио-материјала о теми медведа који не живе на слободи; • разуме и уме да издвоји кључне информације из текста: <i>Есть бурый медведь. Есть белый медведь. Медведи не на свободе. Эти медведи живут в зоопарка или в реабилитационных центрах;</i> • одговара на питања и учествује у комуникацији: <i>Какой это медведь? У него есть мама/у него нет мамы? Какая проблема есть у Миши? Это белый/бурый медведь. У него нет... Он живет в...;</i> • нове усвојене речи и изразе примени: <i>Кто-то делает покупки. Покупать продукты на рынке. Это можно купить в круглосуточном магазине. Я куплю апельсиновый сок;</i> • разуме смисао текста и кључне информације у материјалу који слуша; • повезује текст са одговарајућим илустрованим материјалом.
--	--	--	--	---

5.	<p>Урок 4: Вечеринка у Лены</p> <p>42) На рынок или в магазин? 43) Покупки 44) Покупки</p> <p>45) Употребление числительных с существительными; мало/много 46) Что купить? 47) Контрольная работа 48) У Лены дома 49) У Лены дома; квартира и мебель</p> <p>50) Моя квартира/комната 51) Где находится... упражнения</p> <p>52) Притяжательные местоимени 53) Повторение урока 4 54) Сказка о три медведя</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за учење; • Одговорно учење у демократском друштву; • Комуникација; • Рад са подацима и информацијама; • Сарадња; • Дигитална компетенција; • Решавање проблема; • Естетичка компетенција; • Одговоран однос према околини; • Одговоран однос према здрављу; • Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.13. ДСТ.1.1.14. ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.16. ДСТ.1.1.17. ДСТ.1.1.18. ДСТ.1.1.19. ДСТ.1.1.20. ДСТ.1.1.21. ДСТ.1.1.22. ДСТ.1.1.23. ДСТ.1.1.24. ДСТ.1.2.1. ДСТ.1.2.2. ДСТ.1.2.3. ДСТ.1.2.4. ДСТ.1.3.1.</p>	<p>На крају области ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • нове усвојене речи и изразе примени: <i>Кто-то делает покупки. Покупать продукты на рынке. Это можно купить в круглосуточном магазине. Я куплю апельсиновый сок;</i> • разуме смисао текста и кључне информације у материјалу, који слуша; • повезује текст са одговарајућим илустрованим материјалом; • разуме смисао текста и кључне информације у материјалу који слуша; • примени нове речи и изразе: <i>Покажите, пожалуйста, виноград. Это слишком дорого/дешево. Сосиски с горчицей – это вкусно. Килограмм за... рубля/рублей;</i> • да правилно изговори бројеве од 70 до 199; • да правилно напише бројеве од 70 до 199; • да сублимира знања у вези са задатом темом; • ученик зна правила слагања броја и именице: <i>1 + номинатив, 2 – 4 + генитив једнине, 5 + генитив множине: 1 помидор, 2 помидора, 5 помидоров;</i>
----	---	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> • остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације о теми <i>Куповина: Добры́й день. Что вы хотите? Сколько стоит/сто́ят...? Дайте мне килогра́мм апельси́нов. С вас... рубль/рубля́/рублей;</i> • да сублимира знања у вези са задатом темом; • повезује и примењује знања; • проверава ниво сопственог знања; • повезује и примењује знања; • проверава ниво сопственог знања; • разуме смисао текста и кључне информације у материјалу, који слуша, усваја нове речи и изразе и у стању је да их примени: <i>Это гостиная/кухня... На первом/на втором этаже... А чей-то комнате есть кровать, кресло, шкаф, письменный стол со стулом, компьютер, полка...;</i> • уме да изрази утиске и да одговори на питања у вези са обрађеним текстуалним материјалом: <i>Это</i>
--	--	--	--	---

				<p><i>красивый/большой дом. В доме есть бассейн;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • издваја кључне информације, разуме и правилно употреби научене речи и изразе: <i>У нас большая/красивая... квартира. В моей/наше... комнате находится... Рядом с кухней/гостиной... находится столовая;</i> • уме да сублимира знања у вези са задатом темом; • остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације: <i>Что находистя в комнате? В комнате стол, два стула, ковёр, окно, шкаф, плака, постер, линейка, карандаши...; Это столовая. Из столовой. К столовой. Вижу столовую. Рядом со столовой. В столовой;</i> • уме да сублимира знања у вези са задатом темом; • остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације: <i>Рядом со шкафом находится стол. Ковер на полу. Между диваном и столом находится</i>
--	--	--	--	--

				<p><i>кресло. Над столом висит люстра. Под столом – ковер;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • уме да сублимира знања у вези са задатом темом; • зна да користи присвојне заменице (рецептивно и продуктивно): <i>Я сижу недалеко от твоей подруги Ольги. Я звоню твоей подруге Ольге. Я вижу твою подругу Ольгу. Я гуляю с твоей подругой Ольгой. Я думаю о твоей подруге Ольге;</i> • ученик повезује и примењује знања о језику; • ученик користи уобичајене речи у оквиру обрађених тема; • ученик користи обрађене граматичке структуре и примењује правила; • повезује текстуални са илустрованим материјалом: <i>На картинке номер девять видим маленького Мишутку;</i> • одговара на питања и учествује у комуникацији: <i>В лесу гуляла девочка. На этой картинке девочка есть суп.</i>
6.	<p>Письменная работа</p> <p>55) Подготовка к письменной работе</p> <p>56) Вторая письменная работа</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за учење; • Одговорно учешће у демократском друштву; 	<p>ДСТ.1.1.1.</p> <p>ДСТ.1.1.2.</p> <p>ДСТ.1.1.3.</p>	<p>На крају области ученик ће бити у стању да:</p>

	57) Проверка второй письменной работы	<ul style="list-style-type: none"> • Рад са подацима и информацијама; • Решавање проблема; 	ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.13. ДСТ.1.1.14. ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.16. ДСТ.1.1.17. ДСТ.1.1.18. ДСТ.1.1.19. ДСТ.1.1.20. ДСТ.1.1.21. ДСТ.1.1.22. ДСТ.1.1.23. ДСТ.1.1.24. ДСТ.1.2.1. ДСТ.1.2.2. ДСТ.1.2.3. ДСТ.1.2.4. ДСТ.1.3.1.	<ul style="list-style-type: none"> • сублимира знања и да одговори на питања која се односе на обрађене теме; • користи бројеве са именицама; • рецептино и продуктивно влада присвојним заменицама за 1. и 2. лице једнине и множине; • одговори на питања у вези са познатом темом; • да користи бројеве са именицама; • правилно употреби присвојне заменице; • пише реченице и краће текстове користећи познате језичке елементе; • учи на сопственим и туђим грешкама; • реално сагледа резултате свога рада.
7.	Урок 5: Где мы учимся 58) Где мы учимся 59) Где мы учимся; Прилагательные мягкого склонения 60) Урок труда 61) Урок труда; Вид и время глагола 62) Грађење речи 63) Расписание уроков 64) Школьный интернет-форум 65) За и против;	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за учење; • Одговорно учешће у демократском друштву; • Комуникација; • Рад са подацима и информацијама; • Сарадња; • Дигитална компетенција; • Решавање проблема; 	ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12.	На крају области ученик ће бити у стању да: <ul style="list-style-type: none"> • разуме смисао текста и кључне информације у материјалу, који слуша, усваја нове речи и изразе и у стању је да их примени; • изрази утиске и да одговори на питања у вези са обрађеним текстуалним материјалом: <i>Система оценок</i>

	<p>Местоимение <i>который</i> 66) Наша школа 67) В столовой; Что любите есть и пить? 68) Систематизация 69) Медведь на велосипеде 70) Пока, Мишка! 71) До свидания, друзья! 72) Ура, каникулы!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Естетичка компетенција; • Одговоран однос према околини; • Одговоран однос према здрављу; • Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 	<p>ДСТ.1.1.13. ДСТ.1.1.14. ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.16. ДСТ.1.1.17. ДСТ.1.1.18. ДСТ.1.1.19. ДСТ.1.1.20. ДСТ.1.1.21. ДСТ.1.1.22. ДСТ.1.1.23. ДСТ.1.1.24. ДСТ.1.2.1. ДСТ.1.2.2. ДСТ.1.2.3. ДСТ.1.2.4. ДСТ.1.3.1.</p>	<p><i>в Србији хороша/плоха. Система оценок в России хороша/плоха. Кто-то хорошо/плохо учится;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • издваја кључне информације, разуме и правилно интерпретира садржај обрађеног текста: <i>Я учусь на одни пятёрки. В России/Србии есть осенние, зимние, весенние летние каникулы;</i> • зна да користи придеве меке промене: <i>летние каникулы, во время летних каникул, в зимнем лагере, до зимних каникул, к последнему реферату...;</i> • разуме општи садржај аудио-материјала, текста, који слуша; • одговори на основна питања у вези са текстом, који слуша: <i>Кто о чем разговаривает? Что на уроке труда делают мальчики, а что девочки? Есть ли у них такой предмет? Кто что будет делать на выходных? Писать сочинение. Делать скамейку. Готовить брош;</i> • издваја кључне информације, разуме и правилно интерпретира садржај обрађеног: <i>глаголи невршеног вида граде прошло садашње и сложено</i>
--	--	---	---	--

				<p><i>будуће време, а глагли свршеног вида, осим прошлог, граде само просто будуће време;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • употреби стечена лингвистичка знања и користи усвојени лексички материјал у ширем контексту: <i>Сейчас я смотрю телевизю. Этот филь я завтра посмотрю. Миша часто гуляет со своей собакой. Сегодня я погуляю с собакой;</i> • влада основним правилима грађења речи и умети да их примени: <i>учить → учи + -тель →учитель; лето → лет + -н + -ий →летний;</i> • уочи од које је претходно речи нова реч саграђена: <i>библиотекар ← библиотека, хоккеист ← хоккей, преподаватель ← преподавать;</i> • разуме општи садржај аудио-материјала, текста, који слуша; • може да одговори на основна питања у вези са текстом који слуша: <i>Когда начинается второй урок? Второй урок начинается в девять часов пятьдесят минут. Десять часов сорок минут – начинается третий урок;</i> • користи основне уобичајене форме за изражавање
--	--	--	--	---

				<p>извињења: <i>Извини(те), пожалуйста, что я опоздал на урок. Мой автобус опоздал;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме општи садржај аудио-материјала, текста, који слуша; • одговори на основна питања у вези са текстом, који слуша; • користи основне уобичајене форме за изражавање слагања и неслагања: <i>Я думаю, что.... По- моему... мне нравится/ не нравится, потому что... Я за (+ акузатив)... Я против (+генитив)... Это правильно. Это неправильно;</i> • користи основне уобичајене форме за изражавање слагања и неслагања: <i>Я за (+ аку.)...; Я против (+ ген.)...; мне (не) нравится, потому что...;</i> • износи своје мишљење и изражава ставове: <i>Я думаю, что...; По-моему...;</i> • користи облике односно-упитне заменице <i>который</i>; • заменице <i>который</i>; • даје информације о свом окружењу у неколико реченица: <i>Наша школа находится на улице... Это школа. У нас ксть кабинте математики, физики. Я учусь в шестом классе. В школе мы изучаем сербский язык, математику, географию, историю... Обычно у нас</i>
--	--	--	--	--

				<p><i>шесть уроков в день. К сожалению, у нас нет кружков;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>размењује са саговорницима кратке информације у вези са датом темом: Картошку варить... минут. Огурцы нарезать кубиками. Добавить соль, перец. Положить в салатницу;</i> • <i>користи уобичајене речи и изразе у оквиру обрађених тема: делать покупки, покупаешь в магазине/на рынке; сколько что-то стоит; большая квартира, столовая, кухня, на первом этаже; сменка, дежурство, урок труда, учиться на...;</i> • <i>користи обрађене граматичке структуре и примењује правила: 1 килограмм, 2 – 4 килограмма, 5 килограммов; находится на/в + Предл., находится под/над, за + Творит...;</i> • <i>разуме општи садржај аудио-материјала после слушања;</i> • <i>разуме и уме да издвоји кључне информације из текста који слуша и да постави и одговори на питања у вези са одслушаним текстом: Кто-то дрессирует кого-то. Научить кого-то каким-то трюкам. Кормит кого-то чем-то. В</i>
--	--	--	--	--

				<p><i>цирке медведи ходят на двух лапах, танцкют;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено изрази своје утиске уз помоћ слика: <i>Кто-то познакомил кого-то с чем-то(культурой России). Кто-то научил кого-то правильно писать. Образовать новые слова...</i>; • користи писани код за изражавање својих утисака (личне поруке, електронска пошта); • чита са разумевањем краће писане или илустроване текстове; • проналази и издваја предвидљиве информације у тексту и може да изведе закључак о могућем значењу непознатих речи из контекста; • употреби стечена знања – користи усвојени лексички материјал шире у контексту; • користи и примењује усвојена граматичка правила; • разуме општи садржај аудио-материјала, текста, који слуша и може да одговори на основна питања у вези са текстом, који слуша; • разуме општи садржај аудио-материјала, текста, који слуша и може да одговори на основна питања у вези са текстом, који слуша;
--	--	--	--	---

				<ul style="list-style-type: none"> • да употреби стечена знања, користи усвојени лексички материјал шире у контексту: <i>Чем вы ещё увлекаетесь? Ира, какие у тебя планы на лето? Ребята, какие предметы у вас будут в следующем году? А вы любите салат Оливье?</i> • користи и примењује уобичајене изразе основних комуникативних функција: <i>Мне (очень/особенно/больше) нравится/нравятся... Извините, пожалуйста, что я опоздал(а) на урок... Мой родной город находится на севере.</i>
--	--	--	--	--

МАТЕМАТИКА

Циљ:

Циљ учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким

језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

<u>ИСХОДИ</u> По завршетку разреда ученик ће бити у стању да	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
<p>-прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе бројеве;</p> <p>-одреди супротан број и апсолутну вредност броја;</p> <p>-изврши рачунске операције са целим бројевима;</p> <p>-класификује троуглове на основу њихових својстава</p> <p>-конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова</p> <p>-уочи одговарајуће елементе подударних троуглова</p>	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	<p>Скупови $\mathbb{N}$ и $\mathbb{N}_0$. Бројевна полуправа</p> <p>Негативни бројеви. Бројевна права. Скуп целих бројева</p> <p>Супротни бројеви. Апсолутна вредност. Упоредивање целих бројева</p> <p>Сабирање целих бројева</p> <p>Одузимање целих бројева</p> <p>Особине сабирања целих бројева</p> <p>Множење целих бројева</p> <p>Делење целих бројева</p> <p>Изрази са целим бројевима</p>
<p>-утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности</p> <p>-конструише троугао на основу задатих елемената</p>	ТРОУГАО	<p>Појам троугла. Елементи троугла</p> <p>Углови троугла. Збир углова троугла</p> <p>Однос између страница и углова троугла</p>

<p>-примени својства троуглова у једноставнијим проблемским ситуацијама</p> <p>-прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве (записане у облику разломка или у децималном облику);</p> <p>-одреди супротан број, апсолутну и реципрочну вредност рационалног броја;</p>		<p>Неједнакост троугла</p> <p>Једнакокраки и једнакостранични троугао</p> <p>Конструкције неких углова</p> <p>Основне конструкције троуглова</p> <p>Појам подударности троуглова</p> <p>Ставови подударности</p> <p>Симетрије и подударност</p> <p>Троугао и круг</p>
<p>-изврши рачунске операције са рационалним бројевима</p> <p>-класификује четвороуглове на основу њихових својстава;</p> <p>-конструише паралелограм и трапез на основу задатих елемената;</p> <p>-примени својства четвороуглова у једноставнијим проблемским ситуацијама;</p>	<p>РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ</p>	<p>О разломцима укратко</p> <p>Скуп рационалних бројева</p> <p>Сабирање и одузимање у скупу рационалних бројева</p> <p>Множење рационалних бројева</p> <p>Својства рачунских операција у скупу рационалних бројева</p> <p>Дељење рационалних бројева</p> <p>Изрази. Двојни разломци</p>
<p>-примењује особине централне и осне симетрије и транслације</p>	<p>ЧЕТВОРОУГАО</p>	<p>Врсте четвороуглова. Углови четвороугла</p> <p>Паралелограм</p> <p>Врсте паралелограма</p>

<p>-израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева;</p> <p>-решити једноставнији проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину;</p> <p>-примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама;</p> <p>-прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм);</p> <p>-тумачи податке приказане табелом</p> <p>-израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост</p>		<p>Конструкције паралелограма</p> <p>Операције са векторима</p> <p>Трапез</p> <p>Средња линија троугла и четвороугла</p> <p>Конструкције трапеца</p>
	<p>ПРИМЕНЕ РАЦИОНАЛНИХ БРОЈЕВА</p>	<p>Једначине</p> <p>Неједначине</p> <p>Координатни систем</p> <p>Дужи у координатном систему</p> <p>Приказ података у координатном систему</p> <p>Приказ зависности међу величинама</p> <p>Директна пропорционалност</p> <p>Обрнута пропорционалност</p> <p>Примене пропорционалности</p>
	<p>ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА</p>	<p>Појам површине. Једнаке површи</p> <p>Мерење површине. Површина правоугаоника</p> <p>Површина паралелограма</p>

		Површина троугла Површина трапеза Четвороуглови са нормалним дијагоналама Површина произвољног четвороугла
--	--	---

БИОЛОГИЈА

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	8	10	7	8	3						16	20	36
2.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ					4	4	8				8	8	16
3.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА							1	5			3	3	6
4.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА								2	4		3	3	6

5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ									4	4	4	4	8
УКУПНО		8	10	7	8	7	4	9	7	8	4	34	38	72

Р.бр	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА/-ЦА	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:
1.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	<ul style="list-style-type: none"> компетенција за учење; вештина комуникације; вештина сарадње; компетенција за рад с подацима и информацијама. 	<ul style="list-style-type: none"> општа предметна компетенција – основни ниво; специфична предметна компетенција – основни ниво; посебна предметна компетенција – основни и средњи ниво. 	БИ.1.1.1.БИ.1.1.3.БИ.2.1.1. БИ.2.1.2.БИ.1.2.1. БИ.1.2.2. БИ.1.2.3. БИ.1.2.4. БИ.2.2.1. БИ.2.2.3. БИ.1.3.1. БИ.1.5.1. БИ.2.5.1. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.1.6.3. БИ.2.6.1. БИ.2.6.3. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2.	<ul style="list-style-type: none"> упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелије и нивоу организма; повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; одреди положај органа човека и њихову улогу; цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и

					<p>посматрање готових и самостално израђених препарата;</p> <ul style="list-style-type: none"> • хумано поступа према организмима које истражује; • користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; • табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; • разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.
2.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	<ul style="list-style-type: none"> • еколошка компетенција; • компетенција за учење; • вештина комуникације; • вештина сарадње; • компетенција за рад с подацима и информацијама. 	<ul style="list-style-type: none"> • општа предметна компетенција – основни ниво; • специфична предметна компетенција – основни ниво; • посебна предметна компетенција – основни 	БИ.1.4.1. БИ.2.4.1. БИ.1.4.2. БИ.3.4.2. БИ.1.4.3. БИ.1.4.4. БИ.2.4.4. БИ.3.4.4. БИ 3.4.5.	<ul style="list-style-type: none"> • направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; • размотри односе међу члановима једне популације, односе између различитих популација, као и односе између

			и средњи ниво.		<p>различитих популација на конкретним примерима;</p> <ul style="list-style-type: none"> • илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином; • повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по њу и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; • хумано поступа према организмима које истражује; • користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; • табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;
--	--	--	----------------	--	--

					<ul style="list-style-type: none"> • разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.
3.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	<ul style="list-style-type: none"> • компетенција за учење; • вештина комуникације; • вештина сарадње; • компетенција за рад с подацима и информацијама. 	<ul style="list-style-type: none"> • општа предметна компетенција – основни ниво; • специфична предметна компетенција – основни и средњи ниво; 	БИ.1.3.1. БИ.3.3.1. БИ.1.3.2. БИ.2.3.2. БИ.2.3.3. БИ.3.3.3. БИ.2.3.4. БИ.1.3.5.	<ul style="list-style-type: none"> • истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; • идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; • повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; • хумано поступа према организмима које истражује; • користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; • табеларно и графички представи прикупљене

					<p>податке и изведе одговарајуће закључке;</p> <ul style="list-style-type: none"> • разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.
4.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	<ul style="list-style-type: none"> • компетенција за учење; • вештина комуникације; • вештина сарадње; • компетенција за рад с подацима и информацијама. 	<ul style="list-style-type: none"> • општа предметна компетенција – основни ниво; • специфична предметна компетенција – основни и средњи ниво. 	БИ.1.1.4. БИ.2.1.4. БИ.2.1.4. БИ.3.1.2. БИ.3.1.3. БИ.3.6.2.	<ul style="list-style-type: none"> • групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; • одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама; • користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; • табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;

					<ul style="list-style-type: none"> • разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	<ul style="list-style-type: none"> • брига за здравље; • компетенција за учење; • вештина комуникације; • вештина сарадње; • компетенција за рад с подацима и информацијама. 	<ul style="list-style-type: none"> • општа предметна компетенција – основни ниво; • специфична предметна компетенција – основни ниво и средњи ниво. 	БИ.1.2.4. БИ.1.5.4. БИ.2.5.4. БИ.3.5.5. БИ.1.6.1. БИ.1.6.3. БИ.2.6.3. БИ.3.6.1.	<ul style="list-style-type: none"> • прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њиховог истраживања; • одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; • доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; • збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и

					<p>затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна;</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; • табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; • разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.
--	--	--	--	--	--

ИСТОРИЈА

Циљ: Циљ учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИ- ВАЊЕ/системати- зација	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	Основи проучавања прошлости	*										2	2	4
2.	Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку	*	*	*	*							10	9	19
3.	Европа, Средоземље и српске земље у позном средњем веку				*	*	*	*				14	13	27
4.	Европа, свет и српске земље у раном новом веку							*	*	*	*	12	9	21
5.	Годишња систематизација										*		1	1
УКУПНО												38	34	72

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	Основи проучавања прошлости	<ul style="list-style-type: none"> Компетенција за целоживотно учење Вештине за живот у демократском друштву 	ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.7. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2.	На крају часа ученик ће бити у стању да: <ul style="list-style-type: none"> приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена;

		<ul style="list-style-type: none"> • Вештина комуникације • Дигитална компетенција • Рад с подацима и информацијама 	<p>ИС.1.2.3. ИС.1.2.8. ИС.2.1.5. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4. ИС.3.1.1. ИС.3.1.4. ИС.3.1.6. ИС.3.2.2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе.
2.	Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за целоживотно учење • Вештине за живот у демократском друштву • Вештина комуникације • Дигитална компетенција • Решавање проблема • Рад с подацима и информацијама 	<p>ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.5. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6.</p>	<p>На крају часа ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом веку;

			ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.5.	<ul style="list-style-type: none"> – идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века; – изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; – пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку; – разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег и раног новог века; – идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни);
--	--	--	-------------------------------------	--

				– учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.
3.	Европа, Средоземље и српске земље у позном средњем веку	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за целоживотно учење • Вештине за живот у демократском друштву • Вештина комуникације • Дигитална компетенција • Решавање проблема • Рад с подацима и информацијама 	<p>ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.5. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.5.</p>	<p>На крају часа ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом веку; – идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века; – изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; – пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку; – разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку;

				<ul style="list-style-type: none"> – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег и раног новог века; – идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.
4.	Европа, свет и српске земље у раном новом веку	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенција за целоживотно учење • Вештине за живот у демократском друштву • Вештина комуникације • Дигитална компетенција • Решавање проблема 	<p>ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.5. ИС.1.1.6. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3.</p>	<p>На крају часа ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану

		<ul style="list-style-type: none"> • Рад с подацима и информацијама 	<p>ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.3. ИС.3.2.4. ИС.3.2.5.</p>	<p>политике, економских прилика, друштвених и културних појава);</p> <ul style="list-style-type: none"> – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом веку; – идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века; – изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; – пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку; – разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег и раног новог века; – идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини;
--	--	--	---	--

				<ul style="list-style-type: none"> – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.
--	--	--	--	--

Уџбеник:Логос, Београд

Аутори:Душко Лопандић и Ивана Петровић

ГЕОГРАФИЈА

ЦИЉ Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природногеографским, демографским, насеобинским, политичкогеографским, економскогеографским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Ред.бр.	НАСТАВНА ТЕМА	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	Обрада	Утврђивање	Система тизација	Укупно
1.	ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	3										1	2		3
2.	ГЕОГРАФСКА КАРТА	5	8									8	4	1	13
3.	СТАНОВНИШТВО		2	8								7	3		10
4.	НАСЕЉА				7							4	2	1	7
5.	ПРИВРЕДА					5	7					7	4	1	12
6.	ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ						1	8	6			9	5	1	15
7.	ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ									8	4	8	3	1	12
	УКУПНО	8	10	8	7	5	8	8	6	8	4	44	23	5	72

<p style="text-align: center;">ИСХОДИ</p> <p style="text-align: center;">По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p>	<p style="text-align: center;">ОБЛАСТ / ТЕМА</p>	<p style="text-align: center;">САДРЖАЈИ</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Успоставља везе између физичкогеографских и друштвеногеографских објеката, појава и процеса; – одређује математичкогеографски положај на Земљи; – анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; – оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе; – доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; – анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; – анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група; – анализира географски положај насеља; – објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; – доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима; 	<p>ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА</p>	<p>Друштвена географија, предмет проучавања и подела</p>
	<p>ГЕОГРАФСКА КАРТА</p>	<p>Географска/картографска мрежа</p> <p>Географска ширина и географска дужина, часовне зоне</p> <p>Појам карте и њен развој кроз историју</p> <p>Елементи карте (математички, географски и допунски)</p> <p>Картографски знаци и методе за представљање рељефа на карти</p> <p>Подела карата према садржају и величини размера</p> <p>Оријентација у простору и оријентација карте, мерење на карти, сателитски навигациони системи.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; – доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; – вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету; – објасни политичко-географску структуру државе; – представи процесе који су довели до формирања савремене политичкогеографске карте света; – објасни како се издвајају географске регије; – илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе. 	СТАНОВНИШТВО	<p>Основни појмови о становништву: демографски развитак и извори података о становништву</p> <p>Број и распоред становништва на Земљи</p> <p>Природно кретање становништва</p> <p>Миграције становништва</p> <p>Структуре становништва: биолошке и друштвено-економске</p> <p>Савремени демографски процеси у Србији, Европи и свету</p>
	НАСЕЉА	<p>Појам и настанак првих насеља</p> <p>Положај и географски размештај насеља</p> <p>Величина и функције насеља</p> <p>Типови насеља</p> <p>Урбанизација</p> <p>Град – унутрашња структура и односи са околним простором</p> <p>Село и рурални процеси</p>
	ПРИВРЕДА	<p>Привреда, привредне делатности и сектори привреде</p>

		<p>Пољопривреда и географски простор</p> <p>Индустрија и географски простор</p> <p>Саобраћај, туризам и географски простор</p> <p>Ванпривредне делатности</p> <p>Развијени и неразвијени региони и државе и савремени геоекономски односи у свету</p> <p>Концепт одрживог развоја</p>
	<p>ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ</p>	<p>Појам и настанак првих држава</p> <p>Географски положај државе</p> <p>Величина и компактност територије државе</p> <p>Појам и функција државних граница</p> <p>Главни град</p> <p>Облик владавине</p> <p>Политичкогеографска карта Европе после Другог светског рата</p> <p>Политичкогеографска карта света после Другог светског рата</p> <p>Територијални интегритет и спорови</p> <p>Интеграциони процеси</p>

	ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ	Географске регије и регионална географија Положај и границе Европе Природне карактеристике Европе Становништво Европе Насеља Европе. Привреда Европе Географске регије Европе
--	--------------------------	---

Корелација са другим предметима:

Историја
 Ликовна култура
 Биологија

Математика
Информатика и рачунарство
Српски језик

ГЕОГРАФИЈА – 5 разред – образовни стандарди

Р. Б.	ТЕМА	СТАНДАРДИ		
		ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
1.	ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	ГЕ.1.3.1. Познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред.	ГЕ.2.3.1. Разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва.	ГЕ.3.3.1. Објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља.
2.	ГЕОГРАФСКА КАРТА	ГЕ.1.1.1. Разуме појам оријентације и наводи начине оријентисања. ГЕ.1.1.2. Наводи и описује начине представљања Земљине површине (глобус и географска карта). ГЕ.1.1.3. Препознаје и чита географске и допунске елементе карте.	ГЕ.2.1.1. Одређује стране света у простору и на географској карти. ГЕ.2.1.2. Одређује положај места и тачака на географској карти. ГЕ.2.1.3. Препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом,	ГЕ.3.1.1. Доноси закључке о просторним (топографским) и каузалним везама географских чињеница -објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте.

			сликом, графиком, табелом и схемом. ГЕ.2.1.4. Приказује понуђене географске податке: на некој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима ...), графиком, табелом и схемом.	
3.	СТАНОВНИШТВО	ГЕ.1.3.1. Познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред.	ГЕ.2.3.1. Разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва.	ГЕ.3.3.1. Објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља.
4.	НАСЕЉА	ГЕ.1.3.1. Познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред.	ГЕ.2.3.1. Разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва.	ГЕ.3.3.1. Објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља.
5.	ПРИВРЕДА	ГЕ.1.3.2. Дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране.		ГЕ.3.3.2. Објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности.
6.	ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ	ГЕ.1.3.2. Дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране.	ГЕ.2.3.2. Именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст).	ГЕ.3.3.2. Објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности.

7.	ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ	ГЕ.1.4.2. Именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике.	ГЕ.2.4.2. Описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије.	ГЕ.3.4.2. Објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије.
----	----------------------	---	---	--

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА 6. разред		
ЦИЉ	Циључења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.	
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА		72 часа
ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ
1. ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења; ▪ анализира карактеристике савремене културе становања; ▪ класификује кућне инсталације на основу њихове намене; 	<ul style="list-style-type: none"> • Значај и развој грађевинарства • Просторно и урбанистичкопланирање • Култура становања у: урбаним и руралним срединама, објектима за индивидуално и колективно становање, распоред просторија, уређење стамбеног простора

		<ul style="list-style-type: none"> • Кућне инсталације
<p>2.</p> <p>САОБРАЋАЈ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ класификује врсте саобраћајних објеката према намени; ▪ повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају; ▪ повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе; ▪ демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације; 	<ul style="list-style-type: none"> • Саобраћајни системи • Саобраћајни објекти • Управљање саобраћајном сигнализацијом • Правила безбедног кретања пешака и возача бицикла у јавном саобраћају
<p>3.</p> <p>ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ скицира просторни изглед грађевинског објекта; ▪ чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола; ▪ користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања; ▪ самостално креира дигиталну презентацију и представља је; 	<ul style="list-style-type: none"> • Поступци и фазе у реализацији грађевинских објеката (планирање, пројектовање, извођење грађевинских радова) • Приказ грађевинских објеката и техничко цртање уграђевинарству • Техничко цртање помоћу рачунара • Представљање идеја и решења уз коришћење дигиталних презентација
<p>4.</p> <p>РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене; ▪ повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину; 	<ul style="list-style-type: none"> • Подела, врсте и карактеристике грађевинских материјала • Конструктивни елементи грађевинског објекта • Системи градње у грађевинарству

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова; ▪ реализује активност која указује на важност рециклаже; ▪ образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије; ▪ правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; ▪ повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије; ▪ повезује гране пољопривреде са одређеном врстом производње хране; ▪ описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране; ▪ изради модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду; 	<ul style="list-style-type: none"> • Врсте грађевинских објеката • Техничка средства у грађевинарству и пољопривреди • Организација рада у грађевинарству и пољопривреди • Енергетика у грађевинарству, обновљиви извора енергије и мере за рационално и безбедно коришћење топлотне енергије • Рециклажа материјала у грађевинарству и пољопривреди и заштита животне средине • Моделовање машина и уређаја у грађевинарству, пољопривреди или модела који користи обновљиве изворе енергије
<p>5.</p> <p>КОНСТРУКТОРСКО</p> <p>МОДЕЛОВАЊЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ самостално/тимски врши избор макете/модела грађевинског објекта и образложи избор; ▪ самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ; ▪ креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста; 	<ul style="list-style-type: none"> • Истраживање информација, долажење до идеје уз помоћ ИКТ-а • Планирање сопственог производа и израда техничке документације • Израда макете/модела у грађевинарству, пољопривреди или модела који користи обновљиве изворе енергије • Представљање идеје, поступка израде и решења производа

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује; ▪ израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду; ▪ учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела; ▪ одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова; 	<ul style="list-style-type: none"> • Одређивање тржишне вредности производа укључујући и оквирну процену трошкова • Представљање производа и креирање дигиталне презентације
--	---	--

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА:

- Информатика и рачунарство
- Математика
- Физика
- Ликовна култура

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА 6. разред

ЦИЉ	<p>Циљ учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.</p>	
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА		72 часа
ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ
	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	
1. ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења; ▪ анализира карактеристике савремене културе становања; ▪ класификује кућне инсталације на основу њихове намене; 	<ul style="list-style-type: none"> • Значај и развој грађевинарства • Просторно и урбанистичкопланирање • Култура становања у: урбаним и руралним срединама, објектима за индивидуално и колективно становање, распоред просторија, уређење стамбеног простора • Кућне инсталације
2. САОБРАЋАЈ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ класификује врсте саобраћајних објеката према намени; ▪ повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају; 	<ul style="list-style-type: none"> • Саобраћајни системи • Саобраћајни објекти • Управљање саобраћајном сигнализацијом • Правила безбедног кретања пешака и возача бицикла у јавном саобраћају

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе; ▪ демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације; 	
3. ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ скицира просторни изглед грађевинског објекта; ▪ чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола; ▪ користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања; ▪ самостално креира дигиталну презентацију и представља је; 	<ul style="list-style-type: none"> • Поступци и фазе у реализацији грађевинских објеката (планирање, пројектовање, извођење грађевинских радова) • Приказ грађевинских објеката и техничко цртање уграђевинарству • Техничко цртање помоћу рачунара • Представљање идеја и решења уз коришћење дигиталних презентација
4. РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	<ul style="list-style-type: none"> ▪ класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене; ▪ повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину; ▪ повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова; ▪ реализује активност која указује на важност рециклаже; 	<ul style="list-style-type: none"> • Подела, врсте и карактеристике грађевинских материјала • Конструктивни елементи грађевинског објекта • Системи градње у грађевинарству • Врсте грађевинских објеката • Техничка средства у грађевинарству и пољопривреди • Организација рада у грађевинарству и пољопривреди

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије; ▪ правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; ▪ повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије; ▪ повезује гране пољопривреде са одређеном врстом производње хране; ▪ описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране; ▪ изради модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду; 	<ul style="list-style-type: none"> • Енергетика у грађевинарству, обновљиви извора енергије и мере за рационално и безбедно коришћење топлотне енергије • Рециклажа материјала у грађевинарству и пољопривреди и заштита животне средине • Моделовање машина и уређаја у грађевинарству, пољопривреди или модела који користи обновљиве изворе енергије
<p>5. КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ самостално/тимски врши избор макете/модела грађевинског објекта и образложи избор; ▪ самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ; ▪ креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста; ▪ припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује; ▪ израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и 	<ul style="list-style-type: none"> • Истраживање информација, долажење до идеје уз помоћ ИКТ-а • Планирање сопственог производа и израда техничке документације • Израда макете/модела у грађевинарству, пољопривреди или модела који користи обновљиве изворе енергије • Представљање идеје, поступка израде и решења производа • Одређивање тржишне вредности производа укључујући и оквирну процену трошкова • Представљање производа и креирање дигиталне презентације

2.	САОБРАЋАЈ	2	6									8
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ		4	8	6							18
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА				2	6	4	8				20
5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ								8	8	4	20
УКУПНО		8	10	8	8	6	4	8	8	8	4	72

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљеви и задаци

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Исходи

- користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;
- прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму;
- користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу;
- обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу;
- изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;
- опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
- идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука;
- повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј;
- разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити.

Број теме	Назив теме	Тип и број часа			Реализација по месецима
		обрада	остало	укупно	
1.	БОЈА	10	6	16	IX, X, XI, XII,
2.	КОМУНИКАЦИЈА	2	2	4	I, II
3.	ТЕКСТУРА	4	3	7	III, IV

4.	УОБРАЗИЉА	2	2	4	IV, V
5.	ПРОСТОР	3	2	5	V, VI
УКУПНО		21	15	36	

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ

Циљ наставе и учења *физичког и здравственог васпитања* је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд **72 часа + 54 часа** (обавезне физичке активности ученика)
часова

ОБЛАСТ/ТЕМА		ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		<ul style="list-style-type: none"> - примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби - изведе вежбе (разноврсна природна и изведена кретања) и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама - упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак 	<p style="text-align: center;">Обавезни садржаји</p> <p>Вежбе за развој снаге</p> <p>Вежбе за развој покретљивости</p> <p>Вежбе за развој аеробне издржљивости</p> <p>Вежбе за развој брзине</p> <p>Вежбе за развој координације</p> <p>Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности</p>
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И	Атлетика	<ul style="list-style-type: none"> - комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу 	<p style="text-align: center;">Обавезни садржаји</p> <p>Техника истрајног трчања</p>

СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ		- доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама	Истрајно трчање – припрема за крос Техника спринтерског трчања Техника високог и ниског старта Скок увис (прекорачна техника) Бацање лоптице (до 200 г) Препоручени садржаји Техника штафетног трчања Скок удаљ Бацања кугле 2 kg Бацање „вортекс-а“ Тробој
	Спортска гимнастика	- одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела - користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри	Обавезни садржаји Вежбе на тлу Прескоци и скокови Вежбе у упору

		<p>- процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици</p>	<p>Вежбе у вису Ниска греда Гимнастички полигон</p> <p>Препоручени садржаји</p> <p>Вежбе на тлу (напредне варијанте) Висока греда Трамболина Прескок Коњ са хватаљкама Вежбе у упору (сложенији састав) Вежбе у вису (сложенији састав);</p>
	<p>Основе тимских и спортских игара</p>	<p>- користи елементе технике у игри - примењује основна правила кошарке у игри - учествује унутародељенским такмичењима на</p>	<p>Обавезни садржаји</p> <p>Кошарка:</p> <p>Основни елементи технике и правила;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вођење лопте, - хватања и додавања лопте,

			<ul style="list-style-type: none"> - шутирања на кош, - финтирање, - принципи индивидуалне одбране - основна правила кошарке <p>Спортски полигон</p> <p style="text-align: center;">Препоручени садржаји</p> <p>Напредни елементи технике, тактике и правила игре:</p> <ul style="list-style-type: none"> - хватања котрљајућих лопти, - дриблинг, - шутирања на кош, - финтирање, - основни принципи колективне одбране.
	<p>Плес и ритимика</p> <p>(РСГП)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу - игра народно коло - изведе кретања у различитом ритму - изведе основне кораке плеса из народне традиције других клтура 	<p style="text-align: center;">Обавезни садржаји</p> <p>Покрети уз ритам и уз музичку пратњу</p> <p>Ритмичка вежба без реквизита</p> <p>Скокови кроз вијачу</p> <p>Народно коло „Моравац“</p>

			<p>Народно коло из краја у којем се школа налази</p> <p>Основни кораци друштвених плесова</p> <p style="text-align: center;">Препоручени садржаји</p> <p>Вежбе са обручем</p> <p>Вежбе са лоптом</p> <p>Сложенији скокови кроз вијачу</p>
	<p>Пливање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - контролише и одржава тело у води - преплива 25m слободном техником - скочи у воду на ноге - поштује правила понашања у и око водене средине 	<p style="text-align: center;">Обавезни садржаји</p> <p>Предвежбе у обучавању пливања</p> <p>Игре у води</p> <p>Самопомоћ у води</p> <p style="text-align: center;">Препоручени садржаји</p> <p>Плива једном техником</p> <p>Роњење у дужину</p>

<p style="text-align: center;">ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА</p> <p style="text-align: center;">(Реализује се кроз све наставне области и теме уз практичан рад)</p>	<p style="text-align: center;">Физичко вежбање и спорт</p>	<ul style="list-style-type: none"> - објасни својим речима сврху и значај вежбања - користи основну терминологију вежбања - поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама - примени мере безбедности током вежбања - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање - примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама - навија и бодри учеснике на такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин - користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности - прихвати сопствену победу и пораз у складу са „ферплејом“ 	<p>Циљ и сврха вежбања у физичком и здравственом васпитању</p> <p>Основна правила Рукомета/минирукомета и Малог фудбала</p> <p>Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе)</p> <p>Чување и одржавање материјалних добара која се користе у физичком и здравственом васпитању</p> <p>Уредно постављање и склањање справа и реквизита неопходних за вежбање</p> <p>Упознавање ученика са најчешћим облицима насиља у физичком васпитању и спорту</p> <p>„Ферплеј“ (навијање, победа, пораз решавање конфликтних ситуација)</p>
---	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - примењује научено у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама - препозна лепоту покрета и кретања у физичком вежбању и спорту - направи план дневних активности 	<p>Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта</p> <p>Значај развоја физичких способности за сналажење у ванредним ситуацијама (земљотрес, поплава, пожар...)</p> <p>Физичко вежбање и естетика (правилно обликовање тела)</p> <p>Планирање дневних активности</p>
	Здравствено васпитање	<ul style="list-style-type: none"> - наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље - разликује здраве и нездраве начине исхране - направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника. - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања - препозна врсту повреде - правилно реагује у случају повреде 	<p>Физичка активност, вежбање и здравље</p> <p>Основни принципи вежбања и врсте физичке активности</p> <p>Одржавање личне опреме за вежбање и поштовање здравствено-хигијенских мера пре и после вежбања</p> <p>Лична и колективна хигијена пре и после вежбања</p> <p>Утицај правилне исхране на здравље и развој људи</p>

		- чува животну средину током вежбања	<p>Исхрана пре и после вежбања</p> <p>Прва помоћ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - значај прве помоћи, - врсте повреда. <p>Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања</p>
--	--	--------------------------------------	---

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

Биологија

Географија

Музичка култура

Ликовна култура

Информатика

Математика

Српски језик

УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Концепција *физичког и здравственог васпитања* заснива се на јединству часовних, ванчасовних и ваншколских организационих облика рада, као основне претпоставке за остваривање циља кроз достизање исхода и стандарда овог васпитно-образовног подручја.

Главна промена у савременој концепцији и пракси образовања и васпитања, па тако и у програму предмета *физичко и здравствено васпитање*, је померање тежишта са наставних садржаја на јасно дефинисане исходе, односно са наставних садржаја на процес учења и његове резултате.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли у предмету *физичко и здравствено васпитање*, и учешћем у *обавезним физичким активностима*. Исходи представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика у три предметне области:

- физичке способности,
- моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине и
- физичка и здравствена култура.

Они омогућавају да се циљ овог предмета достигне у складу са предметним и међупредметним компетенцијама и стандардима постигнућа. Исходи не прописују структуру, садржаје и организацију наставе, као ни критеријуме и начин вредновања ученичких постигнућа.

Циљ и исходи предмета се остварују кроз наставу *физичког и здравственог васпитања* (у трајању од 2 школска часа недељно) и *обавезне физичке активности* сваког ученика (у трајању од 1,5 школски час недељно). Програм петог разреда базиран је на континуитету усвојених знања, вештина, ставова и вредности из првог циклуса основног образовања и васпитања.

Настава *физичког и здравственог васпитања* усмерена је према индивидуалним разликама ученика, које се узимају као критеријум у диференцираном приступу, па самим тим неопходно је упутити ученика или групу ученика, на олакшане или проширене садржаје у часовној, ванчасовној и ваншколској организацији рада.

Где је неопходно, програмске садржаје потребно је реализовати према полу.

Обавезни организациони облици рада:

А. часови физичког и здравственог васпитања;

А₁. обавезне физичке активности ученика;

Остали облици рада (ванчасовне и ваншколске активности):

Б. слободне активности – секције,

В. недеља школског спорта,

Г. активности у природи (кросеви, зимовање, летовање – камповање...),

Д. школска и ваншколска такмичења

Ђ. корективно-педагошки рад.

ОБАВЕЗНИ ОРГАНИЗАЦИОНИ ОБЛИЦИ РАДА

А. Часови физичког и здравственог васпитања

Наставне области:

I. Физичке способности

На свим часовима као и на другим организационим облицима рада, посебан акценат се ставља на:

- развијање физичких способности које се континуирано реализује у уводном и припремном делу часа путем вежби обликовања. Део главне фазе часа може се користити за развој основних физичких способности узимајући у обзир утицај који наставна тема има на њихов развој. Методе и облике рада наставник бира у складу са потребама и могућностима ученика и материјално-техничким условима за рад;
- подстицање ученика на самостално вежбање;
- учвршћивање правилног држања тела.

Програм развоја физичких способности је саставни део годишњег плана рада наставника.

Праћење, вредновање и евидентирање физичких способности ученика спроводи се на основу *Приручника за праћење физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања*, (Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, 2016).

II. Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине

Усвајање моторичких знања, умења и навика, остварује се кроз примену обавезних и препоручених програмских садржаја атлетике, гимнастике, спортских игара, плеса, ритмичке гимнастике, пливања, примењујући основне дидактичко-методичке приципе и методе рада неопходне за достизање постављених исхода.

Усвојена знања, умења и навике треба да омогуће ученицима њихову примену у спорту, рекреацији и специфичним животним ситуацијама.

Стицање знања, умења и навика је континуирани процес индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.

Ученицима који нису у стању да усвоје неке од садржаја, задају се вежбања слична али лакша од предвиђених или предвјембе.

Уколико ученик не достигне предвиђени исход, оставља се могућност да исти достигне у наредном периоду.

Усаваршавање неких моторичких задатака је континуирани процес без обзира на садржаје програма (техника ходања, трчања, примена научене игре итд).

У раду са напреднијим ученицима реализују се препоручени садржаји или садржаји из наредних разреда. Кроз процес реализације програма неопходно је пратити способности ученика за поједине спортове.

III. Физичка и здравствена култура

Достизањем исхода ове наставне области, ученици стичу знања, вештине, ставове и вредности о вежбању (основним појмовима о вежби, како се неко вежбање изводи и чему конкретна вежба и вежбање служи), физичком васпитању, спорту, рекреацији и здрављу.

Посебно планиране и осмишљене информације о вежбању и здрављу преносе се непосредно пре, током и након вежбања на часу.

Ова наставна област остварује се кроз све организационе облике рада у *физичком и здравственом васпитању* и обухвата: формирање правилног односа према физичком вежбању, здрављу и раду; развијање и неговање фер-плеја; препознавање негативних облика понашања у спорту и навијању; вредновање естетских вредности у физичком вежбању, рекреацији и спорту; развијање креативности у вежбању; очување животне средине, као и развијање и неговање здравствене културе ученика.

Поред наведеног у овој области потребно је радити на: неговању патриотских вредности (народне традиције и мултикултуралности); формирању правилног односа према различитостима, чувању материјалних добара, неговању друштвених вредности итд.

A1. Обавезне физичке активности ученика

Физичке активности ученика доприносе остваривању постављеног циља и исхода *физичког и здравственог васпитања*. Ове активности организују се у оквиру редовног распореда или према посебном распореду у складу са просторним могућностима школе и потребама ученика у трајању од 1,5 час недељно.

План рада ових активности је саставни је део планирања у *физичком и здравственом васпитању*.

Школа се може одредити за један од понуђених начина организације ових активности на предлог Стручног већа. Начин организације ових активности је саставни део Школског програма и Годишњег плана рада школе.

Начини организације рада обавезних физичких активности ученика:

- Реализују се у трајању од 45 минута, једном у току недеље. У школама које имају одговарајуће материјално-техничке и просторне услове, фонд од $\frac{1}{2}$ школског часа односно 22,5 минута, на недељном нивоу, може се реализовати тако што ће ученици сваке друге недеље имати још један час ових активности, или на други начин који предложи Стручно веће физичког и здравственог васпитања. Ради ефикаснијег рада и обухваћености свих ученика дозвољено је спајање два одељења истог разреда. Два наставника раде истовремено са два одељења.
- Реализују се у трајању од 45 минута, једном у току недеље. Фонд од $\frac{1}{2}$ школског часа односно 22,5 минута, на недељном нивоу, реализује се **кумулятивно**, једном у тромесечју, у укупном трајању од 6 школских часова односно 4,5 сата.

Стручно веће може предложити неки други начин организације ових активности, посебно уколико се школа определи да ове активности реализује изван школе (пливање, скијање, клизање, оријентиринг итд.).

Програмски садржаји обавезних физичких активности

Обавезни програмски садржаји ових активности су:

- Кондиционо вежбање ученика у трајању од најмање 20 минута;
- Мали фудбал:
  1. Вођење и контрола лопте,
  2. Примање лопте и додавање лопте различитим деловима стопала,
  3. Шутирање на гол и основе игре у нападу (откривање),
  4. Одузимање лопте и основе игре у одбрани (покривање),
  5. Вежбе са два и три играча,
  6. Игра са применом основних правила за мали фудбал.

Препоручени програмски садржаји ових активности:

- Обучавање и усавршавање елемената предвиђених препорученим наставним садржајима:
  1. Атлетике;
  2. Гимнастике;
  3. Пlesa и ритмике;
  4. Других активности предвиђених пограмом школских такмичења.

- Мали фудбал:
  1. колективна игра у одбрани и нападу,
  2. техника игре голмана,
  3. игра уз примену правила
- Пливање;
- Скијање;
- Клизање;
- Бадминтон;
- Стони тенис;
- Оријентиринг;
- Друге активности по избору Стручног већа школе.
-

ВАНЧАСОВНЕ И ВАНШКОЛСКЕ АКТИВНОСТИ

План и програм ових активности предлаже Стручно веће и саставни је део годишњег плана рада школе и школског програма.

Б. Слободне активности – секције

Формирају се према интересовању ученика. Наставник сачињава посебан програм узимајући у обзир материјалне и просторне услове рада, узрастне карактеристике и способности ученика. Уколико је неопходно, секције се могу формирати према полу ученика. Ученик се у сваком тренутку може се укључити у рад секције.

В. Недеља школског спорта

Ради развоја и практиковања здравог начина живота, развоја свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије, малолетничке делинквенције, школа у оквиру Школског програма реализује недељу школског спорта.

Недеља школског спорта обухвата:

- такмичења у спортским дисциплинама прилагођеним узрасту и могућностима ученика;
- културне манифестације са циљем промоције физичког вежбања, спорта и здравља (ликовне и друге изложбе, фолклор, плес, музичко-спортске радионице, слет...);
- ђачке трибине и радионице (о здрављу, историји физичке културе, спорту, рекреацији, „ферплеју“, последицама насиља у спорту, технолошка достигнућа у вежбању и спорту и др.).

План и програм Недеље школског спорта сачињава Стручно веће *физичког и здравственог васпитања* у сарадњи са другим стручним већима (ликовне културе, музичке културе, историје, информатике...) и стручним сарадницима у школи, водећи рачуна да и ученици који су ослобођени од практичног дела наставе *физичког и здравственог васпитања*, буду укључени у организацију овх активности.

Г. Активности у природи (кросеви, зимовање, летовање)

Из фонда радних дана, предвиђених заједничким планом, школа организује активности у природи:

- пролећни крос (дужину стазе одређује стручно веће);
- зимовање – организује се за време зимског распуста (обука скијања, клизања, краћи излети са пешачењем или на санкама, идр.);
- летовање – организује се за време летњег распуста у трајању од најмање седам дана (логорвање, камповање итд.).

Д. Школска и ваншколска такмичења

Школа организује и спроводи обавезна унутаршколска спортска такмичења, као интегрални део процеса физичког васпитања према плану Стручног већа и то у:

- спортској гимнастици (у зимском периоду);
- атлетици (у пролећном периоду),
- најмање једној спортској игри (у току године).

Школа може планирати такмичења из других спортских грана или игара уколико за то постоје услови и интересовање ученика (плес, оријентиринг, бадминтон, између две или четири ватре, полигони итд.).

Ученици могу да учествују и на такмичењима у систему школских спортских такмичења Републике Србије, која су у складу са наставним планом и програмом.

Б. Корективно-педагошки рад и допунска настава

Ове активности организују се са ученицима који имају:

- потешкоће у савладавању градива;
- смањене физичке способности;
- лоше држање тела;
- здравствене потешкоће које онемогућавају редовно похађање наставе.

За ученике који имају потешкоће у савладавању градива и ученике са смањеним физичким способностима организује се допунска настава која подразумева савладавање оних обавезних програмских садржаја, које ученици нису успели да савладају на редовној настави, као и развијање њихових физичких способности;

Рад са ученицима који имају лоше држање тела подразумева:

- уочавање постуралних поремећаја код ученика;
- саветовање ученика и родитеља;
- организовање додатног превентивног вежбања у трајању од једног школског часа недељно;
- организовање корективног вежбања у сарадњи са одговарајућом здравственом установом.

Рад са ученицима са здравственим потешкоћама организује се искључиво у сарадњи са лекаром специјалистом, који одређује врсту вежби и степен оптерећења.

Ослобађање ученика од наставе физичког и здравственог васпитања

Ученик може бити ослобођен само од практичног дела програма наставе за одређени период, полугодиште или целу школску годину на основу препоруке изабраног лекара.

Ученик ослобођен практичног дела у обавези је да присуствује часовима. За рад са ослобођеним ученицима наставник сачињава посебан програм рада базиран на усвајању теоријских и васпитних садржаја у складу са програмом и у корелацији са садржајима других предмета.

Ослобођеним ученицима треба пружити могућност да:

- суде, воде статистику, региструју резултат или прате ниво активности ученика на часу или школском такмичењу,
- направе едукативни постер или електронску презентацију, припреме репортажу са спортског догађаја,
- прате и евидентирају активност ученика на часу уз помоћ наставника и на други начин помажу у организацији, часовних, ванчасовних и ваншколских активности.

Исходи за ученике ослобођене од практичног дела наставе

По завршетку теме ученик ће бити у стању да:

- Наведе основна правила, гимнастике, атлетике, спортске игре, пливања;
- Дефинише основна здравствено-хигијенска правила вежбања;

- Презентује и анализира информације о физичком вежбању, спорту, здрављу, историји спорта, актуелним спортским подацима итд.);
- Учествоје у организацији Недеље школског спорта и школских такмичења.

Планирање васпитно-образовног рада

Дефинисани исходи су важан део и незаобилазан елемент процеса планирања наставе и учења. Дефинисани као резултати учења на крају сваког разреда, током планирања рада потребно је одредити временску динамику у односу на бављење појединим исходима током школске године. Неопходно је посебну пажњу обратити на исходе које није могуће достићи током једног или више часова, већ је у ту сврху потребно реализовати различите активности током године.

Облици наставе

Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:

- теоријска настава (до 4 часа);
- практична настава (68-72 часа).

Теоријска настава

Посебни теоријски часови могу се организовати само у оним ситуацијама када не постоје услови за реализацију наставе у просторима за вежбање или алтернативним објектима, и као први час у полугодишту. На тим часовима детаљније се обрађују садржаји предвиђени темема Физичко вежбање и спорт и Здравствено васпитање уз могући практичан рад у складу са условима.

Максималан број часова без практичног рада не би требало да буде већи од четири (4) у току школске године.

При планирању теоријских садржаја неопходно је узети у обзир: садржај програма, претходна искуства ученика, садржаје других предмета (корелацију – међупредметне компетенције).

Практична настава

Број часова по темама планира се на основу, процене наставника, материјално-техничких и просторних услова. Наставне теме или поједини садржаји за које не постоје услови за реализацију могу бити замењени одговарајућим темама или садржајима програма за које постоје одговарајући услови. Оквирни број часова по темама:

1. Атлетика (16);
2. Гимнастика (16);
3. Основе тимских и спортских игара: Рукомет – минирукомет; (16)
4. Ритмика и плес (4);

5. Пливање (12);
6. Тестирање и мерење (6-8).

Програм *физичког и здравственог васпитања* остварује се реализацијом обавезних и препоручених садржаја.

Обавезни садржаји су они које је неопходно спровести у раду са ученицима узимајући у обзир способности ученика, материјално-техничке и просторне услове.

Препоручени садржаји су они које наставник бира и реализује у раду са ученицима (групама или појединцима), који су савладали обавезне садржаје, узимајући у обзир ниво достигнутог исхода, потребе ученика и услове за рад.

Физичке способности

При планирању кондиционог вежбања у главној фази часа, треба узети у обзир утицај наставне теме на физичке способности ученика и применити вежбе чији делови биомеханичке структуре одговарају основном задатку главне фазе часа и служе за обучавање и увежбавање (обраду и утврђивање) конкретног задатка. Методе вежбања које се примењују у настави су тренажне методе (континуирани, понављајући и интервални метод, кружни тренинг, и др.), пилагођене узрасним карактеристикама ученика. У раду са ученицима примењивати диференциране облике рада, доzirати вежбања у складу са њиховим могућностима и примењивати одговарајућу терминологију вежби. Време извођења вежби и број понављања, задају се групама ученика или појединцима у складу са њиховим способностима, водећи рачуна о постизању што веће радне ефикасности и оптимизацији интензитета рада. Акцент се ставља на оне моторичке активности којима се најуспешније супротставља последицама хипокинезије.

Препоручени начини рада за развој физичких способности ученика.

1. Развој снаге

- без и са реквизитима,
- на справама и уз помоћ справа.

2. Развој покретљивости

- без и са реквизитима,
- уз коришћење справа,
- у помоћ сувежбача.

3. Развој аеробне издржљивости

- истрајно и интервално трчање,
- вежбање уз музику – аеробик,
- тимске и спортске игре,
- други модели вежбања.

4. Развој координације

- извођење координационих вежби у различитом ритму и променљивим условима (кретање екстемитетима у две равни).

5. Развој брзине и експлозивне снаге

- једноставне и сложене структуре кретања изводити максималним интензитетом из различитих почетних положаја, изазване различитим чулним надражајима (старт из различитих положаја итд.),
- штафетне игре,
- извођење вежби различитом максималном брзином (бацања, скокови, акробатика, шутирања, ударци кроз атлетику, гимнастику, тимске и спортске игре).

За ученике који из здравствених разлога изводе посебно одабране вежбе, потребно је обезбедити посебно место за вежбање.

Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине

1. Атлетика

Садржаји атлетике се реализују у јесењем и пролећном периоду.

Обавезни садржаји

Истрајно трчање: вежбе технике; континуирано и интервално трчање;

Спринтерско трчање: вежбе технике трчања, (ниски скип, високи скип, бацавање потколенице, гребајући корак, итд), ниски старт и фазе трчања;

Скок увис прекорачном техником; техника скока увис кроз фазе (залет, отскок, прелазак летвице и доскок). Обучавање технике врши се у целини а по потреби рашчлањивањем на фазе.

Бацање лоптице у даљ: обучавање кроз фазе (залет и избачај) и усвајање вежбе у целини. Корелација са вежбама из рукомета (доножни корак, замах и техника избачаја дугим замахом).

Препоручени садржаји:

Ови садржаји се примењују у раду са ученицима који су савладали обавезне садржаје применом одговарајуће методике рада.

- Техника штафетног трчања (штафетне игре, начини измене палице и др.);
- Скок удаљ основни елементи згрчне технике – реализовати кроз фазе;
- Бацања кугле 2 kg – из места и бочна техника;
- Бацање „вортекс-а" у даљ;
- Тробој – кроз одељенско такмичење применити три дисциплине које су ученици савладали (трчање, бацања и скокови).

2. Спортска гимнастика

Садржаји се реализују у зимском периоду.

Обавезни садржаји

Ученике је неопходно поделити по полу и према способностима. Поставити више радних места. На сваком часу увести нови задатак уз понављање претходних. Док једна група обрађује нови садржај, остале групе понављају обрађене садржаје. Промена радних места врши се након одређеног броја понављања. Нпр. група које није прошла неки задатак на часу исти ће реализовати на следећем часу. Ученику који не може да изведе задату вежбу даје се олакшани задатак. Након неколико обрађених наставних јединица ове наставне теме, планом предвидети садржаје других наставних тема (спортка или тимска игра и др) у циљу интензификације наставе. Гимнастички полигон осмислити према степену усвојености обрађених садржаја и претходних знања.

- Вежбе на тлу: колут напред, колут назад, став о плећима – „свећа“, мост из лежања на леђима; вага претклоном и заножењем; став на шакама уз помоћ; прамет упором странце „звезда“.
- Прескок: разношка (до 110 цм);
- Вежбе у упору
паралелни разбој – наскок у упор, издржај, њих у упору, предњихом сед разножно пред рукама, приножити једном до седа ван, саскок;
- Вежбе у вису (доскочно вратило, кругови – њих и саскок у зањиху; љуљање и саскоци);
- Пењања (шипка, канап, морнарске лестве – до 4 м висине);
- Ниска греда:
боком поред греде;

суножним одскоком наскок на греду суножно (једна нога мало испред друге);

различити начини ходања: у успону, са згрченим предножењем, са заножењем, са одножењем, са високим предножењем;

скок суножним одскоком, суножни доскок на место одскока;

вага претклоном и заножењем; саскок згрчено.

- гимнастички полигон састављен од обрађених програмских садржаја.

Препоручени садржаји

Могу се реализовати кроз часове на којима се реализују обавезни садржаји, диференцирани облик рада са напредним ученицима који нпр. прескачу козлић по дужини уместо по ширини, раде летећи колут након колута напред. Овакве моделе могуће је применити на све садржаје спортске гимнастике.

- Вежбе на тлу: колут напред и назад – варијанте (нпр: из става раскорачног колут напред до става раскорачног, из става раскорачног колут назад до става раскорачног); Колут летећи; Мост заклоном;
- Висока греда:
  - наскок у упор предњи, упор одножно десном (левом) окретом за 90 степени удесно и прехватом бочно (палчеви су окренути један према другом), упор клечећи на десној са заножењем леве (мала вага);
- основна кретања из претходних разреда на ниској греди извести на средњој или високој греди;
- Трамболина или одскочна даска: скокови – предњи пружени и згрчени;
- Прескок „разношка“ – козлић постављен по дужини (110 цм);
- Коњ са хваталкама – упори и издржаји;
- Вежбе у упору
  - паралелни разбој – наскок у упор, њих и предњихом сед разножно пред рукама, саседом сножити, њих и предњихом саскок предношка;
- Коњ са хваталкама – упори и издржаји;
- Вежбе у вису:
  - дохватно вратило – вис завесом о потколелу, наупор јашући и саскок одношка.

3. Основе тимских и спортских игара

Садржаји рукомета реализују се на часовима *физичког и здравственог васпитања*, а малог фудбала на *обавезним физичким активностима ученика*.

3. 1. Рукомет – минирукомет

Обавезни садржаји

- Обучавање елемената технике и тактике са лоптом:

држање лопте: једном и обема рукама, плитки и дубоки хват;

вођење лопте: у месту са променом висине вођења, променом руке, променом положаја; вођење лопте бочним и дубинским кретањем; праволинијски, са променом брзине и руке којом се води; променом правца кретања; вођење у кретању са заустављањем у два корака; дриблинг над пасивним и активним противником (игра „1 на 1”);

додавање лопте: једном руком „кратким замахом” (смер напред, укосом, у страну); „дугим замахом” уз примену неког од залета (бочни–доножни, бочни–заножни);

хватање лопте: у висини груди и главе; хватање непрецизно бачених лопти (бочних, изнад висине главе, у висини колена); хватање котрљајућих лопти; хватање и додавање лопте у кретању;

шутирање: чеони шут и скок шут у даљ и вис;

финтирање: (једнострука финта у јачу страну).

- Обучавање индивидуалних елемената технике и тактике без лопте:

у фази напада – позиционирање играча, утрчавање у празне просторе, промена смера кретања, откривање за пријем лопте;

у фази одбране – одбрамбени став и кретање у ставу; заустављање нападача, одузимање лопте од противничког нападача, пресецање путање лопте код додавања, блок;

елементи технике голмана – (основни став, кретање на голу, одбрана високих и ниских лопти, одбрана шутева са позиције крила, одбрана седмерца).

- Обучавање групних и колективних елемената тактике игре:

Игра уз индивидуалну одбрану „човек на човека” (пресинг); позиционирање играча у нападу и одбрани 6:0; игра на два гола (3 на 3, 4 на 4); игра уз примену основних правила уважавајући усвојени ниво претходно обучаваних елемената.

Препоручени садржаји

- Обучавање елемената технике и тактике играча са лоптом:

вођење лопте: вежбе вођења са радом ногу (кроз ноге, поред и испред тела); вођење две лопте;

додавање лопте: додавање „дугим замахом” – чеони залет; додавање лопте изведеним начинима; додавања са изменом места

хватање лопте: хватање једном руком

шутирање: бочни шут са отклоном, шутирање пивотмена, шут са крилне позиције

финтирање: једнострука финта у „слабију страну”

- Обучавање групних и колективних елемената тактике игре:

извођење слободног ударца;

укрштања играча у фази напада, игра 5:1 и 5+1

4. Плес и ритмика;

Обавезни садржаји

Планирати вежбе које је неоподно поновити из програма млађих разреда (докорак, галоп, дечији поскоци, полкин корак...). Дати могућност ученику или групи ученика да изабере музику и осмисли ритмичку вежбу на основу усвојених елемената. Са вијачом применити „скокове кроз вијачу“, прескакање вијаче галопом и суножним поскоцима. Обрадити прве две варијанте народног кола „Моравац“

Препоручени садржаји

Вежбе са вијачом усложити наизменичним прескоцима на левој и десној ноzi и у кретању. Планирати вежбе са обручем у које садрже окретња око разних делова тела, кортљања по тлу и провлачења. Вежбе са лоптом превасходно треба да обухвате манипулацију са њом, бацања. Основне варијанте народног кола из краја у коме се школа налази;

5. Пливање;

Наставна тема Пливање, реализује се у школама у којима за то постоје услови, у оквиру редовне наставе или *обавезних физичких активности ученика*.

Школе које се одределе за реализацију програмских садржаја пливања на објектима изван школе, ове часове организују у оквиру обавезних физичких активности ученика.

Уколико не постоји могућност реализације наставе пливања у овом разреду, број часова намењен овој наставној теми распоређује се другим наставним темама предвиђених програмом.

Приликом реализације садржаја Пливања формирати групе пливача и непливача

Обавезни садржаји

Вежбе дисања, рад ногу, пловак, одржавање у месту, завеслаји (краул и леђни краул), скок на ноге и изрон, самопомоћ у води (окретањем на леђа).

Препоручени садржаји

Пливање техником краула или леђног краула;

Роњење по дужини;

6. Тестирање и мерење

Праћење физичког развоја и моторичких способности спроводи се на почетку и крају школске године, из простора кардиореспираторне издржљивости (процена аеробног капацитета), телесног састава (посебно телесне масноће), мишићне снаге, издржљивости у мишићној снази, гipкости и агилности. Модел континуираног праћења физичког развоја и моторичких способности у настави *физичког и здравственог васпитања*, батерија тестова, критеријумске референтне вредности и начин њиховог тумачења, организација и протокол тестирања као педагошке импликације детаљно су објашњени у наведеном приручнику.

Тестирање ученика могуће је спровести на часовима обавезних физичких активности.

Оквирни број часова по темама обавезних физичких активности

1. Основе тимских и спортких игара:
Мали фудбал; (18)
2. Друге активности предвиђене програмом стручног већа (36).

Дидактичко-методички елементи

Основне карактеристике часова:

- јасноћа наставног садржаја;
- оптимално коришћење расположивог простора, справа и реквизита;
- избор рационалних облика и метода рада;
- избор вежби оптималне образовне вредности;
- функционална повезаност свих делова часа—унутар једног и више узастопних часова једне наставне теме.

Уколико на часу истовремено вежбају два одељења, настава се спроводи одвојено за ученике и ученице.

Приликом избора облика рада неопходно је узети у обзир просторне услове рада, број ученика на часу, број справа и реквизита и динамику обучавања и увежбавања наставног задатка.

Избор дидактичних облика рада треба да буде функцији рационалне организације и интензификације часа, као и достизања постављених исхода.

Праћење и оцењивање

Исходи представљају добру основу за праћење и процену постигнућа ученика, односно креирање захтева којима се може утврдити да ли су ученици достигли оно што је описано одређеним исходом. Исходи помажу наставницима у праћењу, прикупљању и бележењу постигнућа ученика. Како ће у процесу вредновања искористити исходе наставник, сам осмишљава у односу на то који се начин праћења и процене њему чини најрационалнијим и најкориснијим. Поред тога, постојање исхода олакшава и извештавање родитеља о раду и напредовању ученика.

У процесу оцењивања пожељно је користити лични картон ученика (евиденција о процесу и продуктима рада ученика, уз коментаре и препоруке) као извор података и показатеља о напредовању ученика. Предности коришћења личног картона ученика су вишеструке: омогућава континуирано и систематично праћење напредовања, представља увид у праћење различитих аспеката учења и развоја, представља подршку у оспособљавању ученика за самопроцену, пружа прецизнији увид у различите области постигнућа (јаке и слабе стране) ученика.

У циљу сагледавања и анализирања ефеката наставе *физичког и здравственог васпитања*, препоручује се да наставник подједнако, континуирано прати и вреднује:

- Активност и однос ученика према физичком и здравственом васпитању који обухвата:
  - вежбање у адекватној спортској опреми;
  - редовно присуствовање на часовима *физичког и здравственог васпитања* и *обавезним физичким активностима*;
  - учествовање у ванчасовним и ваншколским активностима и др.

- Приказ једног од усвојених комплекса општеприпремних вежби (вежби обликовања),
- Достигнут ниво постигнућа моторичких знања, умења и навика (напредак у усавршавању технике):

Атлетика:

Приказ технике спринтерског и истрајног трчања; приказ технике, скока увис прекорачна техника (маказе);

Спринтерско трчање 30 – 50 m на време, бацање лоптице до 200 gr у даљ. Истрајно трчање у трајању од 6 минута.

Трчање школског кроса.

Спортска гимнастика:

Вежбе на тлу: колут у напред, колут у назад, став о шакама уз помоћ, мост из лежања, став на плећима „свећа“:

Прескок: разношка уз помоћ;

Вежбе у упору:

- паралелни разбој: наскок у упор са повишења (шведска клупа, сандук, столица...), предњихом сед разножно, приножити једном и саскок,
- ниско вратило: упор одскоком, издржај, саскок у почетни положај;

Вежбе у вису (вратило/кругови): њих и саскок предњихом.

Пењања: приказ технике пењања уз шипку и конопац.

Рукомет:

Контрола лопте у месту и кретању (вођење);

Вођење лопте прволинијски са променом правца кретања (левом и десном руком);

Хвата и додаје лопту у висини главе и рамена;

Шутира једном техником;

Мали фудбал:

Додавање унутрашњом страном стопала и примање лопте ђоном и унутрашњом страном стопала;

Вођење и шут на гол једном техником;

Додавање, примање лопте у и шут на гол у кретању.

Плес и ритимка:

Замаси, кружења, трчања, поскоци и скокови без реквизита. Поскоци и скокови кроз вијачу.

Народно „Моравац“ коло уз музику (прва и друга варијанта).

Пливање:

Контролише и одржава тело у води.

Самопомоћ у води.

Индивидуални напредак моторичких способности сваког ученика процењује се у односу на претходно проверено стање. Приликом оцењивања неопходно је узети у обзир способности ученика, степен спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуални напредак његов индивидуални напредак у односу на претходна достигнућа и могућности као и ангажовање ученика у наставном процесу.

Код ученика ослобођених од практичног дела наставе, наставник прати и вреднује:

- ниво остварености исхода из области Физичка и здравствена култура;
- учешће у организацији ваннаставних активности.

Педагошка документација

- Дневник рада за физичко и здравствено васпитање;
- Планови рада физичког и здравственог васпитања и обавезних физичких активности ученика: план рада стручног већа, годишњи план (по темама са бројем часова), месечни оперативни план, план ванчасовних и ваншколских активности и праћење њихове реализације.
- Писане припреме: форму и изглед припреме сачињава сам наставник уважавајући: временску артикулацију остваривања, циљ часа, исходе који се реализују, конзистентну дидактичку структуру часова, запажања након часа;
- Радни картон: наставник води за сваког ученика. Радни картон садржи: податке о стању физичких способности са тестирања, оспособљености у вештинама напомене о специфичостима ученика и остале податке неопходне наставнику.

Педагошку документацију наставник сачињава у писаној, а по могућности и електронској форми.

ОФА

Обавезни програмски садржаји	Месец	Дан	Време / сатница		Укупн о часова
Мали фудбал	Септембар / Октобар	Понедељак	8:50-9:35 12:25-13.10	12:25-13:10 14:05-14:50	8
	Април / Мај / Јун	Понедељак	8:50-9:35 12:25-13.10	12:25-13:10 14:05-14:50	10
Препоручен и програмски садржај	Месец	Дан	Време / Сатница		Укупн о часова
Спортски дан	Октобар	Друга субота	Од 9 часова		6
Кошарка	Јануар / Фебруар	Понедељак	8:50-9:35 12:25- 13.10	12:25-13:10 14:05-14:50	5
	Март	Понедељак	8:50-9:35 12:25- 13.10	12:25-13:10 14:05-14:50	4
Такмичење	Април	Трећа и четврта субота	Од 9 часова		7
Оријентиринг	Новембар	Понедељак	8:50-9:35 12:25- 13.10	12:25-13:10 14:05-14:50	5
Атлетика	Децембар	Понедељак	8:50-9:35 12:25- 13.10	12:25-13:10 14:05-14:50	4

Излет са пешачењем	Јун	Прва субота	Од 9 часова	5
УКУПНО				54

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА ОФА: 1 + 0,5 (кумулативно)

Назив предмета

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ

Циљ учења Музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Разред

Шести

Годишњи фонд часова

36

ИСХОДИ У оквиру области/теме ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
<ul style="list-style-type: none"> – повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средства музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси; – опише улогу музике у средњовековној Србији; – уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе; – издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и	ЧОВЕК И МУЗИКА	<p><u>Средњи век:</u> Ранохришћанска музика. Византијско певање. Грегоријански корал. Рани облици вишегласја – мотет. Световна музика средњег века: трубадури, трувери минезенгери. Духовна и световна музика у средњовековној Европи и Србији. Музика средњег века као инспирација за уметничку и популарну музику.</p> <p><u>Ренесанса</u> Развој духовног и световног вишегласја. Мотет, миса, мадригал. Највећи представници ренесансне вокалне музике: Ђ. П. да Палестрина, О. ди Ласо. Инструментална музика ренесансе.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку; – опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама; – препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; – разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе; – коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте ; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; – уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; – идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба; – изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/или електронске инструменте, самостално и у групи; – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања 		Народни инструменти.
	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<p>Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената.</p> <p>Слушање световне и духовне средњовековне и ренесансне музике.</p> <p>Слушање вокалних, вокално-инструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора.</p> <p>Слушање дела традиционалне народне музике.</p> <p>Слушање дела инспирисаних фолклором.</p>
	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	<p>Певање песама по слуху самостално и у групи.</p> <p>Певање песама из нотног текста солмизацијом.</p> <p>Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских мотива у стилу музике средњег века и ренесансе.</p> <p>Певање песама у комбинацији са покретом.</p> <p>Свирање по слуху дечјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима.</p> <p>Свирање из нотног текста дечјих, народних и</p>

<ul style="list-style-type: none"> – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво. 	<p>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p>	<p>са обрађеном темом</p> <p>Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, користећи притом различите изворе звука.</p> <p>Креирање покрета уз музику коју ученици изводе.</p> <p>Стварање мелодије на задати текст.</p> <p>Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментарија и другим инструментима.</p> <p>Реконструкција музичких догађаја у стилу средњег века и ренесансе.</p>
--	--	--

Кључни појмови садржаја: световна музика, духовна музика, вишегласје, народна музичка традиција, музички инструменти.

повезивати са што више догађаја из живота ученика. Паралелно одвијање различитих музичких активности подстиче мисаону активност, драгоцену за развијање укупног менталног и психо-моторног потенцијала ученика, и представља одличну основу за интеграцију са другим предметима.

Настава усмерена на остваривање исхода даје предност искуственом учењу у оквиру којег ученици развијају лични однос према музици, а постепена рационализација искуства временом постаје теоријски оквир. Искуствено учење у оквиру овог предмета подразумева активно слушање музике, лично музичко изражавање (певање и свирање) ученика и музичко стваралаштво у оквиру којих ученик користи теоријска знања као средства за партиципацију у музици. Основни методски приступ се темељи на звучном утиску, по принципу *од звука ка нотној слици и тумачењу*.

Најважнији покретач наставе треба да буде принцип мотивације и инклузивности у подстицању максималног учешћа у музичком доживљају као и развијању потенцијала за музичко изражавање.

Настава Музичке културе остварује се кроз следеће области:

- Човек и музика,
- Музички инструменти,
- Слушање музике,
- Извођење музике,
- Музичко стваралаштво.

Да би постигао очекиване исходе наставе и учења, наставник користи глас и покрет, музичке инструменте, елементе информационих технологија као и развијене моделе мултимедијалне наставе. Корелација између предмета може бити полазиште за бројне пројектне предлоге у којим ученици могу бити учесници као истраживачи, креатори и извођачи. Код ученика треба развијати вештине приступања и коришћења информација (интернет, књиге...), сараднички рад у групама, као и комуникацијске вештине у циљу преношења и размене искустава и знања. Рад у групама и радионицама је користан у комбинацији са осталим начинима рада, поготово када постоји изазов значајнијег (нпр. емотивног) експонирања ученика, као вид премошћавања стидљивости или анксиозности.

Програм наставе и учења омогућава да се, поред наведених композиција за слушање и извођење, могу користити и композиције које нису наведене, односно, наставник има могућност да максимално до 30%, по слободном избору, одабере композиције за слушање и извођење водећи рачуна о примерености наставним садржајима, узрасту ученика, њиховим могућностима и интересовањима, естетским захтевима, исходима и локалитету на коме се налази школа. Однос између понуђених композиција и примера из друге литературе треба да буде најмање 70% у корист

прегласна и агресивна музика има штетан утицај и изазива физиолошки и психолошки одговор организма, треба да се спроводе у континуитету.

Упућивање ученика на правила понашања при слушању музике и извођењу музике чини део васпитног утицаја који наставник има у обликовању опште културе понашања. Овај модел понашања ученик треба да пренесе касније на концерте и различите музичке приредбе.

I. ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Програм оријентисан на исходе наставнику даје већу слободу у креирању и осмишљавању наставе и учења. Улога наставника је да контекстуализује дати програм имајући у виду: састав и карактеристике ученика у одељењу, уџбенике и остали дидактички материјал који користи за реализацију наставних садржаја, техничке услове, наставна средства и медије којима школа располаже као и потребе локалне средине у којој се школа налази.

Полазећи од датих исхода и садржаја наставник најпре креира свој годишњи-глобални план рада из кога ће касније развијати своје оперативне планове. Исходи дефинисани по областима олакшавају наставнику даљу операционализацију исхода на ниво конкретне наставне јединице.

Припрема за час подразумева дефинисање циља часа, конкретизацију исхода у односу на циљ часа, планирање активности ученика и наставника у односу на исходе, начин провере остварености исхода и избор наставних стратегија, метода и поступака учења и подучавања (водећи рачуна о предзнању, тј. искуству ученика, које ће ученицима омогућити да савладају знања и вештине предвиђене дефинисаним исходима).

На часу треба да преовлађује активност којом се савладава нови музички садржај, али је она увек повезана и са другим музичким активностима. Специфичност предмета се огледа у томе што се музичке активности одвијају паралелно или једна музичка активност логично води ка другој.

У оквиру организације годишњих и месечних активности неопходно је водити рачуна о школском календару и активностима које прате живот школе, па према њима усмеравати и обликовати наставне садржаје.

II. ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Процес учења базира се на перцепцији најупечатљивијих музичких примера (за слушање или извођење музике), који имају задатак да активирају свесну активност, фокусирају пажњу ученика, иницирају процес мишљења и креирају одговарајући сазнајно-емоционални доживљај.

Информације које се тичу контекста (на пример историјске, антрополошке, културолошке природе) треба да буду одабране и пренесене у служби разумевања света музике у датом духу времена. Хронолошки аспект Музичке културе за шести разред доприноси корелацији знања и треба имати на уму да одређени предмети покривају информисаност о немужичким аспектима средњег века и ренесансе на детаљнији и специфичнији начин.

Музички инструменти

Музички инструменти су незаобилазни елемент свих области Музичке културе. Како су, поред људског тела и гласа, значајно средство музичког изражавања човека, информације о музичким инструментима треба да проистекну непосредно из историјског и стваралачког контекста. У том смислу, треба посебно обратити пажњу на везу између избора инструмената и догађаја, односно прилика када се и на који начин музика изводила.

Као и све друге, инструменте са диркама треба обрадити кроз одговарајуће слушне примере који на упечатљив начин презентују њихове основне карактеристике. Информације о инструментима са диркама (клавијатуром) треба да буду сведене и усмерене на начин добијања тона, тонску боју, изражајне и основне техничке могућности и примену.

Инструменте средњег века и ренесансе потребно је аудитивно и визуелно приказати кроз најосновније информације у оквиру предвиђеног наставног садржаја. Народне инструменте појединих крајева треба слушно представити и повезати са обрадом народне песме одређеног краја.

До знања о инструментима ученици треба да дођу из непосредног искуства путем слушања и опажања, а не фактографским набрајањем, односно меморисањем података. У томе, као и у примени знања из ове области, могу помоћи и доступне ИКТ апликације.

Слушање музике

Слушање музике је активан психички процес који подразумева емоционални доживљај и мисаону активност. Ученик треба да има јасно формулисана упутства на шта да усмери пажњу приликом слушања како би могао да прати музички ток (попут извођачког састава, темпа, начина на који је мелодија извајана, специфичних ритмичких карактеристика и сл.). Постепено, ови елементи музичког тока постају 'константа' у процесу ученичке перцепције па наставник може да проширује опажајни капацитет код ученика усмеравајући њихову пажњу пре слушања на релевантне специфичности музичког дела. У контексту средњег века и ренесансе, посебно треба обратити пажњу на везу између природе музичког тока и намене слушаног дела – описати специфичност

разумевања слушаног дела, подстичући код ученика креативност и критичко мишљење. Слушање дела инспирисаних фолклором, свог и других народа и народности треба представити у контексту разумевања различитог садржаја, облика и расположења слушаних композиција.

ИЗБОР КОМПОЗИЦИЈА ЗА СЛУШАЊЕ

Химне

Државна химна
Химна Светом Сави
Химна школе

Народне песме и игре

Ансамбл Ренесанс: избор (*Скомрашка игра, Ситан бибер*)

Човек и музика

Средњи век:

Византијско певање
Дивна Љубојевић: *Тебе појем*
Грегоријански корал
Кир Стефан Србин: *Ниња сили*
Кир Стефан Србин: *Ниње сили*, Д. П. Аксентијевић
Никола Србин: *Херувимска песма*, глас други, Д. П. Аксентијевић
Осмогласник: Бог Господ, глас четврти; *Алилуја*, глас шести; Д. П. Аксентијевић
Исаија Србин: *Agios o teos (Свети Боже)*
Исаија Србин, *Алилуја*
Божји тропар Рождество твоје
Тропар Светом Сави
Адам де ла Ал: *Игра о Робену и Мариони*

Ренесанса:

В. Бирд, *The Bells*. FVB I/69. Роберт Хил, чембало
П. Пасеро, Мадригал *Il est bel et bon, commere, mon mari*.
Непознати аутор, *Greensleeves*
О. ди Ласо, *Eco*
М. Преториус, *Кокосји плес (Ballet des coqs)*
Ђ. П. да Палестрина, *Муса папе Марчела (Кирие)*, *Муса Бревис (Глориа)*
К. Жанекен, *Певање птица*

Композиције инспирисане музиком средњег века и ренесансе

Ера, *Амено*
Никло Винсент и хор Црвене армије, *Амено*

Ј. С. Бах, Добро темперовани клавир, Прелудијум и fuga Це-дур
Ј. Пахелбел: *Канон* (верзија на чембалу)

Клавир:

Д. Деспих, *Музички речник*
В. Миланковић, *Кончертино на српске теме*
О. Месијан, *Petites esquisses d'oiseaux* (композиције инспирисане звуцима птица)
Ф. Лапини, *Клавирске композиције инспирисане звуцима природе*
Е. Сати, *Gymnopédie No.1* (клавир)
Ф. Лист, *Мађарска рапсодија бр. 5*
М. Мусоргски, *Стари замак*
К. Дебиси, *Дечји кутак, Арабеска бр. 1*
Н. Паганини, *Ла кампанела*
Л. ван Бетовен, *За Елизу*

Хармоника:

В. А. Моцарт, *Турски мари (Соната за клавир а-мол)*, аранжман за хармонику, гитару и контрабас (Золтан Орос трио)
Љ. Павковић, *Народна песма и народно оро* (хармоника), у извођењу Љубише Павковића
Ј. Дербенко, *Рок Токата*

Челеста:

П. И. Чајковски, *Игра шећерне виле*

Елементи музичке писмености

6/8 такт: Градска песма: *Бледи месец загрио*

Н. Грбић: *Ово је Србија*

Ге-дур: В. А. Моцарт: *Мала ноћна музика, 1 став*

Ђ. Верди: *Корачница* (из опере *Аида*), С. Ст. Мокрањац: *Цанум насред села, Осма руковет де-мол:* С. Ст. Мокрањац: *Текла вода текелија, Трећа руковет Канон*

Видео примери

Sumer is icumen in (1260) <https://www.youtube.com/watch?v=B2Tk1JscYkU>

Ансамбл Ренесанс: *Гаета*, <https://www.youtube.com/watch?v=Pb7yByKAICw>

Алфонсо X: *Cantigas De Santa Maria - Rosa Das Rosas, CSM 10*

<https://www.youtube.com/watch?v=Z7y-s8yG6oI>

Традиционална песма из Енглеске: *Scarborough Fair*

<https://www.youtube.com/watch?v=M8kX3rWvBmQ>

К. Жанекен: *Le chant des oiseaux* <https://www.youtube.com/watch?v=XoTfSQOqOis>
Tsung Tsung: <https://www.youtube.com/watch?v=e3oNVmSaMsE>
Ј. С. Бах: *Токата и фуга, де-мол, BWV 565*
<https://www.youtube.com/watch?v=Nnuq9PXbywA>
Ц. Бери: Тема из филма Џејмс Бонд: <https://www.youtube.com/watch?v=fQfZj4c75uo>
Д. П. Аксентијевић и група Запис, *Невен вене* <https://www.youtube.com/watch?v=i8ye-FpR1eI>
Ступови: *Лазу, Лазо, Лазаре* <https://www.youtube.com/watch?v=bYH42oeD11M>

ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ

Сваки аспект извођења музике има непосредан и драгоцен утицај на развој ученика. Читање с листа једноставног ритмичког записа активира највећи број когнитивних радњи, развија дугорочно памћење, осетљивост за друге учеснике у музичком догађају (тзв. тимски рад, толеранција) и fine моторичке радње. Квалитетно музичко изражавање има значајан утицај на психу ученика, а самим тим и на капацитет и могућност свих видова изражавања. Уједно је важно да се кроз извођење музике, а у оквиру индивидуалних могућности ученика, подстиче и развијање личног стила изражавања.

С обзиром на то да ће певање и свирање произићи из историјског контекста, начин извођења треба прилагодити у односу на дати контекст. Посебну пажњу треба усмеравати на спонтане покрете као одговор на музику (игра) и покрете који имају одговарајуће значење у музичком чину.

Певање

Главни критеријум за избор песама је квалитет музичког дела. Посебну пажњу треба обратити на тонски опсег композиција за певање због физиолошких промена певачког апарата (мутирање). Приликом извођења песама најстарије музичке фолклорне традиције, треба неговати нетемперовани начин певања и дозволити природним бојама гласа да дођу до изражаја.

Песме се обрађују по слуху и из нотног текста. Приликом обраде песама из нотног текста након текстуалне, следи анализа нотног текста, савладавање ритма, певање солмизацијом и на крају певање са литерарним текстом. Са ученицима је неопходно постићи изражајно певање.

Свирање

Узвођење свирањем треба реализовати на ритмичким и мелодијским инструментима. Свирање на мелодијским инструментима је олакшано чињеницом да су ученици музички описмењени те могу користити нотне примере појединих песама које су

- пунктирани ритам;
- такт 6/8;
- Г-дур, Ф-дур, Г-мол лествица (природна и хармонска);
- канон (основне карактеристике).

ИЗБОР КОМПОЗИЦИЈА ЗА ПЕВАЊЕ И СВИРАЊЕ

Химне

Државна химна
Химна Светом Сави
Химна школе

Човек и музика:

А. де ла Ал: *Игра Робина и Марион*
Д. Љубојевић: Црквена химна *Статије, Божићни тропар*
Ђакон Петар Којић: *Молитва Господња Оче наш,*
Ј. Преторијус: Канон *Живела музика*
В. Ђорђевић: Канон *Сви петлићи лепо поје*

Елементи музичке писмености:

Такт 6/8: Б. Трудих: *На студенцу;* М. Ђурђевић: *Анђели певају.*
Пунктирани ритам: В. А. Моцарт: *Гле, игре ли красне;* К. Станковић: *Сећаш ли се оног сата;* Ђорђевић/Милосављевић: *Примили смо вести тазе.*
Шеснаестине: Б. Станчић: *Вејавица вејала*
Синкопа: Д. Краљић: *Чамац на Тиси*
Лествица Ге-дур: А. Моцарт: *Мала ноћна музика, I став;* Р. Роцерс: *Рунолист;* Дечја песма из Италије: *Сад зиме више нема ; Ја посејам лубенице* (двоглас).
Лествица де-мол: *Источниче живоносни;* *Тавна ноћи;* *Све птичице зајевале;* *Расти, расти мој зелени боре;* *Небо је тако ведро;* Ђ. Б. Перголези: *Где је онај цветак жути ;* Ж. Ф. Рамо: *Тамбурин ;* *Заспо Јанко* (двоглас); *Растко* (двоглас), аранжман Предраг Миодраг.
Лествица Еф-дур: *Шкрипи ћерам;* Л. ван Бетовен: *Ода радости;* Ј. С. Бах: *Ах што волим;* С. Ст. Мокрањаш: *Ал је леп овај свет.*

МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО

Дечје музичко стваралаштво представља виши степен активирања музичких способности које се развијају у свим музичким активностима, а резултат су креативног односа према музици. Оно подстиче музичку фантазију, обликује стваралачко мишљење, продубљује интересовања и доприноси трајнијем усвајању и памћењу музичких вештина и знања.

- илустрацију доживљаја музике
- израду музичких инструмената (функционалних или нефункционалних)
- музичко-истраживачки рад
- осмишљавање музичких догађаја, програма и пројеката
- осмишљавање музичких квизова
- осмишљавање музичких дидактичких игара, игара са певањем, игара уз инструменталну пратњу или музичких драматизација
- креативну употребу мултимедија: ИКТ, аудио снимци, сликовни материјал, мобилни телефони...

Уколико има могућности, могу се осмислити и реализовати тематски пројекти на нивоу одељења или разреда.

III. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Настава Музичке културе подразумева учешће свих ученика, а не само оних који имају музичке предиспозиције. Како је предмет Музичка култура синтеза вештина и знања, полазна тачка у процесу оцењивања треба да буду индивидуалне музичке способности и ниво претходног знања сваког ученика. Битни фактори за праћење музичког развоја и оцењивање сваког ученика су његово знање, рад, степен ангажованости, кооперативност, интересовање, став, умешност и креативност, али и напредовање у односу на претходна постигнућа. Тако се у настави Музичке културе за исте васпитно-образовне задатке могу добити различите оцене, као и за различите резултате исте оцене, због тога што се конкретни резултати упоређују са индивидуалним ученичким могућностима.

Начин провере и оцена треба да подстичу ученика да напредује и активно учествује у свим видовима музичких активности. Главни критеријум за процес праћења и процењивања је *начин ученичке партиципације у музичком догађају*, односно да ли је у стању да прати музичко дело при слушању и како односно, да ли и како изводи и ствара музику користећи постојеће знање.

У зависности од области и теме, постигнућа ученика се могу оценити усменом провером, краћим писаним проверама (до 15 минута) и проценом практичног рада и стваралачког ангажовања. Поред ових традиционалних начина оцењивања, треба користити и друге начине оцењивања као што су:

- допринос ученика за време групног рада,
- израда креативних задатака на одређену тему,

процесу развоја у оквиру музике и музичког изражавања. Важно је укључити самог ученика у овај процес у смислу дијалога и узајамног разумевања у вези са тим шта ученик осећа као препреке (вољне и невољне) у свом развоју, као и на које начине се, *из ученикове перспективе*, оне могу пребродити.

Када је у питању вредновање области Музичко стваралаштво, њу треба вредновати у смислу стваралачког ангажовања ученика, а не према квалитету насталог дела, јер су и најскромније музичке импровизације, креативно размишљање и стварање педагошки оправдане.

Узимајући у обзир све циљеве које процес учења, краткорочно и дугорочно, треба да постигне, неопходно је имати на уму да се оквир вредновања процеса и резултата учења одвија највише у учениковом живом контакту са музиком, тј. извођењу и стваралаштву, а такође и слушању музике. Теоретско знање треба да има своју примену и функцију у ученичком изражавању кроз музику и у контакту са музиком. Како процес учења у оквиру сваког часа треба да обухвати све области, посматрање ученика у живом контакту са музиком је истовремено показатељ квалитета процеса учења, као и идеална сцена за вредновање резултата учења. Сумативно вредновање треба да буде осмишљено кроз задатке и активности које захтевају креативну примену знања. Диктате не треба практиковати ни задавати.

ХОР– годишњи (глобални) и месечни програм и план рада

ПРВО полугодиште	ДРУГО полугодиште
-------------------------	--------------------------

Септембар	4	Фебруар	2
Октобар	4	Март	4

Новембар	5	Април	4
Децембар	4	Мај	4
Јануар	3	Јун	2
УКУПНО прво:	20	УКУПНО друго:	16

УКУПНО годишње: 36 часова

Часови хора се изводе континуирано од почетка до краја школске године 1 пут недељно у трајању од 45 минута са годишњим фондом од 36 часа за ученике од 5. – 8. разреда.

Циљ и задаци

Општи циљ часова хора је развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције и културе свога и других народа.

Остали циљеви и задаци су:

- да код ученика развија музичке способности и жељу за активним музицирањем/певањем и суделовањем у школским ансамблима;
- да упоредо са наставом певања ученицима даје и потребна теоријска знања;
- да подстиче креативне способности ученика и смисао за колективно музицирање.

Врсте активности које ће се основати у школи, у односу на способности и интересовања ученика, одређене су интересовањем

ученика.

Репертоар хора обухвата одговарајућа дела домаћих и страних аутора разних епоха.

У реализацији часова хора користе се одговарајући уџбеници, приручници и збирке, као и дела (у оригиналном облику или прилагођена саставима ученика) домаћих и страних композитора из разних епоха, доступна извођачким могућностима ученика.

У току године хорће извести најмање девет дела, од којих нека заједно са оркестром.

Програм:

1. „Химна Вуку“ - химна
2. „Сини јарко Суце са Косова“ - народна (Србија)
3. „Еј, драги, драги“, народна (Србија)
4. „Химна Светом Сави“ - славска
5. „То се Господ уселио у ме“
6. „Драги бато“ - канон
7. „Сумрак“ - Лудвиг ван Бетовен
8. „Ово је Србија“
9. „Српкиња“ - И.Бајић

1. ПОЛУГОДИШТЕ

СЕПТЕМБАР . (4 часа)

1. Упис нових чланова хора, план и програм и подела по гласовима, правилно распевавање, држање (став) и дисање (вежбе)
2. Обрада: текст, дах - „Химна Вуку“
3. Обрада: динамика, интерпретација - „Химна Вуку“
4. Обнављање: „Химна Вуку“

ОКТОБАР . (4 часа)

5. Обрада: текст, дах - „Сини јарко Суце са Косова“
6. Обрада: динамика, интерпретација - „Сини јарко Суце са Косова“
7. Обнављање: „Сини јарко Суце са Косова“
8. Обнављање песама

НОВЕМБАР . (5 часова)

9. Генерална проба за Дан школе
10. Обрада: текст, дах - „Еј, драги, драги“
11. Обрада: динамика, интерпретација - Еј, драги, драги“
12. Обнављање: „Еј, драги, драги“
13. Обнављање: „Еј, драги, драги“

ДЕЦЕМБАР . (4 часа)

14. Обрада: динамика, интерпретација - „Химна Светом Сави“
15. Обнављање: „Химна Светом Сави“
16. Обрада: текст, дах - „То се Господ уселио у ме“
17. Обрада: динамика, интерпретација - „То се Господ уселио у ме“

2. ПОЛУГОДИШТЕ

ЈАНУАР . (3 часа)

18. Обнављање: „То се Господ уселио у ме“
19. Генерална проба за Светог Саву
20. Обрада: текст, дах - „Драги бато“

ФЕБРУАР . (2 часа)

21. Обрада: динамика, интерпретација - „Драги бато“

22. Обновљање: „Драги бато“

МАРТ

(4 часова)

23. Обновљање: „Драги бато“

24. Обрада: текст, дах - „Сумрак“

25. Обрада: динамика, интерпретација - „Сумрак“

26. Обновљање: „Сумрак“

АПРИЛ

(4 часа)

27. Обновљање: „Сумрак“

28. Обрада: текст, дах - „Ово је Србија“

29. Обрада: динамика, интерпретација „Ово је Србија“

30. Обновљање: „Ово је Србија“

МАЈ

(4 часа)

31. Обновљање: „Ово је Србија“

32. Обрада: текст, дах - „Српкиња“

33. Обрада: динамика, интерпретација - „Српкиња“

34. Обновљање: „Српкиња“

ЈУН

(2 час)

35. Систематизација

36. Дружење за крај

ФИЗИКА

Редни број теме	Наслов теме	Број часова за обраду	Број часова за утврђивање	Број часова за контролне вежбе	Број часова за лабораторијске вежбе	Број часова за систематизацију	Укупан број часова за наставну тему
1	Увод	1	1	0	0	0	2
2	Кретање	5	7	1	0	1	14
3	Сила	5	7	1	0	1	14
4	Мерење	5	4	1	4	1	15
5	Маса и густина	5	6	1	2	1	15
6	Притисак	4	4	1	1	2	12
УКУПНО		25	29	5	7	6	72

Наставна тема	РБ часа	РБ наставне јединице у теми	Назив наставне јединице - ФИЗИКА 6	Тип часа	Образовни стандард
УВОД	1.	1.1.	Физика као природна наука, физичке појаве, методе у физици	обрада	ФИ.1.7.1, ФИ.1.7.2, ФИ.2.7.3, ФИ.3.7.2.
	2.	1.2.	Демонстрациони огледи који илуструју различите физичке појаве	утврђивање	
			Кретање у свакодневном животу, релативност		

КРЕТАЊЕ	3.	2.1.	Кретања	обрада	ФИ.1.2.1, ФИ.1.2.2, ФИ.1.2.3, ФИ.1.4.1, ФИ.1.4.2, ФИ.1.4.3, ФИ.1.4.4, ФИ.1.7.1, ФИ.1.7.2, ФИ.2.2.2, ФИ.2.4.3, ФИ.2.6.1, ФИ.2.6.2, ФИ.2.6.3, ФИ.2.7.1, ФИ.2.7.2, ФИ.2.7.3, ФИ.3.2.1, ФИ.3.4.1, ФИ.3.7.1, ФИ.3.7.2.
	4.	2.2.	Појмови и величине којима се описује кретање	обрада	
	5.	2.3.	Кретање и величине које га описују	утврђивање	
	6.	2.4.	Подела кретања према облику путање и брзини тела	обрада	
	7.	2.5.	Кретање и врсте кретања – рачунски задаци	утврђивање	
КРЕТАЊЕ	8.	2.6.	Зависност пређеног пута и брзине од времена	обрада	ФИ.1.2.1, ФИ.1.2.2, ФИ.1.2.3, ФИ.1.4.1, ФИ.1.4.2, ФИ.1.4.3, ФИ.1.4.4, ФИ.1.7.1, ФИ.1.7.2, ФИ.2.2.2, ФИ.2.4.3, ФИ.2.6.1, ФИ.2.6.2, ФИ.2.6.3, ФИ.2.7.1, ФИ.2.7.2, ФИ.2.7.3, ФИ.3.2.1, ФИ.3.4.1, ФИ.3.7.1, ФИ.3.7.2.
	9.	2.7.	Графици $v=f(t)$ и $s=f(t)$	утврђивање	
	10.	2.8.	Променљиво праволинијско кретање, средња брзина	обрада	
	11.	2.9.	Средња брзина – рачунски задаци	утврђивање	
	12.	2.10.	Кретање – релативна брзина	обрада	
	13.	2.11.	Кретање – припрема за контролну вежбу	утврђивање	
	14.	2.12.	Кретање – контролна вежба	утврђивање	
	15.	2.13.	Кретање – анализа исправе контролне вежбе	утврђивање	
	16.	2.14.	Кретање	систематизација	
	17.	3.1.	Узајамно деловање два тела у непосредном додиру	обрада	ФИ.1.2.1, ФИ.1.2.2, ФИ.1.2.3, ФИ.1.4.1,
	18.	3.2.	Узајамно деловање два тела у непосредном додиру	утврђивање	
	19.	3.3.	Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру	обрада	
	20.	3.4.	Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру	утврђивање	
	21.	3.5.	Сила као мера узајамног деловања два тела, правац и смер деловања	обрада	

СИЛА	22.	3.6.	Врсте сила	обрада	ФИ.1.4.2, ФИ.1.4.3 ФИ.1.4.4, ФИ.1.7.1, ФИ.1.7.2, ФИ.2.2.2, ФИ.2.4.3, ФИ.2.6.1, ФИ.2.6.2, ФИ.2.6.3, ФИ.2.7.1, ФИ.2.7.2, ФИ.2.7.3, ФИ.3.2.1, ФИ.3.4.1, ФИ.3.7.1, ФИ.3.7.2.
	23.	3.7.	Сила	утврђивање	
	24.	3.8.	Процена интезитета силе	обрада	
	25.	3.9.	Сила Земљине теже (тежина тела)	обрада	
	26.	3.10.	Мерење силе и сила Земљине теже	утврђивање	
	27.	3.11.	Сила – припрема за контролну вежбу	утврђивање	
	28.	3.12.	Сила – контролна вежба	утврђивање	
	29.	3.13.	Сила – анализа и исправак контролне вежбе	утврђивање	
	30.	3.14.	Сила	систематизација	
МЕРЕЊЕ	31.	4.1.	Физичке величине имерне јединице	обрада	ФИ.1.4.1, ФИ.1.4.2, ФИ.1.4.3, ФИ.1.4.5, ФИ.1.4.6, ФИ.1.7.1, ФИ.1.7.2, ФИ.2.4.1, ФИ.2.4.2, ФИ.2.4.3, ФИ.2.4.4, ФИ.2.7.1, ФИ.2.7.2, ФИ.2.7.3, ФИ.3.7.1, ФИ.3.7.2.
	32.	4.2.	Мерење и врсте мерења, мерила и мерни инструменти	обрада	
	33.	4.3.	Физичке величине и мерење	утврђивање	
	34.	4.4.	Мерење дужине и површине	обрада	
	35.	4.5.	Мерење дужине и површине – рачунски задаци	утврђивање	
	36.	4.6.	Мерење запремине и времена	обрада	
	37.	4.7.	Мерење запремине и времена – рачунски задаци	утврђивање	
	38.	4.8.	Средња вредност и грешке мерења	обрада	
	39.	4.9.	Мерење димензија малих тела лењиром са милиметарском поделом. Мерење запремине чврстих тела неправилног облика помоћу мензуре	лабораторијска вежба	
	40.	4.10.	Одређивање средње брзине непроменљивог кретања тела и сталне брзине равномерног кретања помоћу стаклене цеви са мехуром	лабораторијска вежба	

МЕРЕЊЕ	41.	4.11.	Мерење еластичне силе при истезању и сабијању опруге. Калибрисање еластичне опруге и мерење тежине тела динамометром	лабораторијска вежба	ФИ.1.4.1, ФИ.1.4.2, ФИ.1.4.3, ФИ.1.4.5, ФИ.1.4.6, ФИ.1.7.1, ФИ.1.7.2, ФИ.2.4.1, ФИ.2.4.2, ФИ.2.4.3, ФИ.2.4.4, ФИ.2.7.1, ФИ.2.7.2, ФИ.2.7.3, ФИ.3.7.1, ФИ.3.7.2.
	42.	4.12.	Мерење силе трења при клизању или котрљању тела по равној подлози	лабораторијска вежба	
	43.	4.13.	Мерење – припрема за контролну вежбу	утврђивање	
	44.	4.14.	Мерење – контролна вежба	утврђивање	
	45.	4.15.	Мерење	систематизација	
МАСА И ГУСТИНА	46.	5.1.	Инертност тела и маса тела, закон инерције	обрада	ФИ.1.1.1, ФИ.1.4.2, ФИ.1.4.3, ФИ.1.4.5, ФИ.1.4.6, ФИ.1.7.1, ФИ.1.7.2, ФИ.2.1.1, ФИ.2.1.5, ФИ.2.4.1, ФИ.2.4.2, ФИ.2.6.1, ФИ.3.7.1, ФИ.3.7.2.
	47.	5.2.	Инерција и маса тела	утврђивање	
	48.	5.3.	Маса и тежина	обрада	
	49.	5.4.	Мерење масе тела	обрада	
	50.	5.5.	Густина тела, средња густина тела	обрада	
	51.	5.6.	Маса и густина тела – рачунски задаци	утврђивање	
	52.	5.7.	Одређивање густине течности	обрада	
	53.	5.8.	Густина течности – рачунски задаци	утврђивање	
	54.	5.9.	Маса и густина – рачунски задаци	утврђивање	
	55.	5.10.	Одређивање густине чврстих тела правилног и неправилног облика	лабораторијска вежба	

	56.	5.11.	Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине	лабораторијска вежба	
	57.	5.12.	Маса и густина тела – припрема за контролну вежбу	утврђивање	
	58.	5.13.	Маса и густина тела – контролна вежба	утврђивање	
	59.	5.14.	Маса и густина тела – исправак и анализа контролне вежбе	утврђивање	
	60.	5.15.	Маса и густина тела	систематизација	
ПРИТИ-САК	61.	6.1.	Притисак чврстих тела	обрада	ФИ.1.1.1, ФИ.1.1.2, ФИ.1.1.3, ФИ.1.2.1, ФИ.1.2.2, ФИ.1.2.3, ФИ.1.4.1, ФИ.1.4.2, ФИ.1.4.3, ФИ.1.4.5, ФИ.1.4.6, ФИ.1.7.1, ФИ.1.7.2, ФИ.2.1.1
	62.	6.2.	Притисак чврстих тела	утврђивање	
	63.	6.3.	Притисак у мирној течности, хидростатички притисак, спојени судови	обрада	
	64.	6.4.	Хидростатички притисак	утврђивање	
	65.	6.5.	Атмосферски притисак, барометар	обрада	
	66.	6.6.	Паскалов закон	обрада	
	67.	6.7.	Атмосферски притисак и Паскалов закон	утврђивање	
	68.	6.8.	Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде	лабораторијска вежба	
	69.	6.9.	Притисак – припрема за контролну вежбу	утврђивање	
	70.	6.10.	Притисак – контролна вежба	утврђивање	
	71.	6.11.	Притисак	систематизација	
	72.	6.12.	Синтеза градива физике за шести разред	систематизација	
				ФИ.2.1.2, ФИ.2.1.5, ФИ.2.1.6, ФИ.2.2.2, ФИ.2.4.1, ФИ.2.4.2, ФИ.2.4.3, ФИ.2.4.4, ФИ.2.6.1, ФИ.2.6.2, ФИ.2.6.3, ФИ.2.7.1, ФИ.2.7.2, ФИ.2.7.3, ФИ.3.1.3, ФИ.3.1.4, ФИ.3.4.1, ФИ.3.4.3, ФИ.3.7.1, ФИ.3.7.2.	

Образовни стандарди који се односе на компетенције које се стичу током изучавања предмета Физика у основном образовању су: **Фи.1.7.1, Фи.1.7.2, Фи.2.6.1, Фи.2.6.2, Фи.2.6.3, Фи.2.7.1, Фи.2.7.2, Фи.2.7.3, Фи.3.7.1, Фи.3.7.2.** Ови стандарди су из области *Експерименти* *Математичке основе физике* и налазе се у свакој наставној теми јер нису везани за специфичан садржај него на компетенције које се развијају континуирано.

Област *Мерење* има највише стандарда јер се тистандарди односе на читање мерне скале, познавање и претварање мерних јединица и грешке мерења и др. Ови стандарди се због своје специфичности могу појавити и у осталим областима.

Информатика и рачунарство

- ЦИЉ ИНФОРМАТИКЕ И РАЧУНАРСТВА :

- Оспособљавање ученика за учење, живот и рад у друштву које се, развојем дигиталних технологија, брзо мења
- Развијање информатичких знања, вештина и ставова неопходних за самосталну, одговорну и примерену употребу рачунара у решавању свакодневних задатака у процесу учења, рада и комуникације. Оспособљавање ученика да одаберу и употребе одговарајућу технологију сходно задатку, области у којој је примењују или проблему који решавају
- Развијање креативности и оспособљавање за креативно изражавање применом рачунарске, информационе и комуникационе технологије
- Оспособљавање ученика да препознају проблем, реше и по потреби рашчлане проблем на делове и решење представе у виду текста, алгоритамског дијаграма или програма

- Оспособљавање ученика да планирају стратегију решавања проблема (претпоставе решења, планирају редослед активности, изаберу извор информација, средстава/опрему коју ће користити, са ким ће сарађивати, кога ће се консултовати)
- Оспособљавање ученика за одговорну примену препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу

- ЗАДАЦИ ИНФОРМАТИКЕ И РАЧУНАРСТВА У ШЕСТОМ РАЗРЕДУ:

- Развијање алгоритамског начина размишљања и његове примене у решавању проблема из свакодневног живота
- Развијање логичког мишљења и креативности
- Развијање техника програмирања кроз анализирање примера и самостално решавање базичних алгоритамских проблема
- Оспособљавање за различите примене рачунарске, информационе и комуникационе технологије
- Развијање креативности и функционализација знања
- Оспособљавање ученика да бира и примени најприкладнију технологију зависно од задатка, области у којој примењује или проблему који решава
- Формирање ставова одговорне комуникације и сарадње у дигиталном окружењу
- Развијање свести о опасностима и ризицима при коришћењу интернета

- Оспособљавање за одговорну примену препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу

- МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Корелација се остварује са свим наставним предметима

- ОБЛИЦИ РАДА

Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад

- МЕТОДЕ РАДА

Дијалогска метода (хеуристички разговор), метода практичног извођења, вршњачко учење

- МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Изучавањем предмета развијају се:

Компетенција за целоживотно учење, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција, предузимљивост и предузетничка компетенција

Ред.бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	Бр.часова по теми	Бр. часова за		Исходи по теми
			обраду	остале типове часова	
1.	<p>ИКТ</p> <ul style="list-style-type: none"> - дигитални уређаји и кориснички програми - рад са текстом - рад са сликама - рад са аудио и видео садржајима - рад са мултимедијалним презентацијама 	9	6	3	<p>Ученик (ученици) ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – едитују текст (креирање табела, фуснота, садржаја... на уређају и у облаку) – едитују аудио садржај – едитују видео садржај – креирају интерактивне презентације (хиперлинк) – креирају једноставне анимације – креирају, чувају, објављују и представљају дигиталне садржаје користећи расположиве онлајн/офлајн алате – користе могућности које рачунарске мреже пружају у сфери комуникације и сарадње
2.	<p>ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> - употреба уређаја на сигуран и одговоран начин у мрежном окружењу - Интернет сервиси - правила безбедног рада на Интернету - претраживање, одабир и преузимање 	7	5	2	<ul style="list-style-type: none"> – објасне појам, начин рада и предности рачунарских мрежа; – објасне како раде најважнији мрежни сервиси (попут World Wide Web-a)

	<p>садржаја</p> <p>- заштита података и ауторских права</p>				<ul style="list-style-type: none"> – објасне како функционише претраживање, како се бирају и рангирају резултати претраге – ефикасно користи технологију претраге; – процени квалитет дигиталних садржаја – користи технологију безбедно, етички и одговорно; – разликују основне лиценце за дељење садржаја и поштују ауторска права – препознају прихватљиво/неприхватљиво понашање на мрежи; – спроведу одговарајуће процедуре како би пријавили непримерене дигиталне садржаје или нежељене контакте и потражили помоћ – препознају ризик зависности од технологије – рационално управљају временом које проводе на интернету
3.	<p>РАЧУНАРСТВО</p> <p>- основе програмског језика (Python)</p> <p>- основне аритметичке операције</p> <p>- функције</p> <p>- ниске (стрингови)</p> <p>- структуре података и програмска</p>	16	10	6	<ul style="list-style-type: none"> – коришћењем текстуалног програмског језика опште намене, формира рачунарски програм који за задате нумеричке вредности исписује и/или исцртава одговарајући резултат – у оквиру програма користи променљиве, петље и потпрограме (процедуре/функције/методе), као и

	структура - корњача графика				<p>нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности (једнодимензионе)</p> <p>– отклања синтаксне грешке и грешке у раду програма коришћењем исписа међурезултата</p> <p>– објасни појам алгоритма као апстрахованог поступка који је имплементиран програмом</p> <p>– реши базичне алгоритамске проблеме над секвенцама вредности попут рачунања статистика (бројање, минимум, максимум, збир), секвенцијалног проналажења и инверзија редоследа, као и да у задатку који је формулисан као опис реалног или за мишљеног догађаја препозна могућност примене таквог алгоритма и на основу тога формира програм који представља решење задатка</p>
4.	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК ИКТ И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	2		2	– сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;
	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК РАЧУНАРСТВО	2		2	<p>– креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, аудио, видео и мултимедијалне садржаје;</p> <p>– креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка;</p> <p>– вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.</p>

	УКУПНО:	36	21	15	
--	----------------	-----------	-----------	-----------	--

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

БРОЈ НАСТАВНИХ ТЕМА	5
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	22
За друге типове часа	14

Р. бр	Наставни садржај	Бр. часова	За обраду	За утврђивање и понављање
1.	Увод	1	1	-

2.	Припрема света за долазак Сина Божијег	5	3	2
3.	Увод у Нови завет	5	3	2
4.	Богочовек – Исус Христос	17	10	7
5.	Црква Духа Светога	8	5	3
	Укупно часова	36	22	14

6.разред

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН РАДА

Р.бр.теме	Р.бр.часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	Тип часа	Облик рада	Метод рада	Нас.средства	Корелација	Напомена
1.	1.	Значење речи <i>ислам</i> ,суштина и циљислама	онг	фро	изл	уис		
	2.	Нека начела исламског веровања	онг	фро	раз	уис		
	3.	Природа куфра	онг	фро	раз	уис		
	4.	Веровање и неверовање	утв	гру	раз	уис		
	5.	Благодати ислама	онг	фро	раз	уис		
	6.	Вера шта то значи	онг	фро	раз	уис		
	7.	Вера у непознато	онг	фро	раз	уис		
	8.	Ислам је наша вера	утв	инд	раз	уис		
	9.	Спољашња форма намаза	онг	фро	раз	уис		
	10.	Вредност џеназе намаза	онг	фро	изл	уис		

2.	11.	Вредност џуме намаза, прва хутба	онг	фро	изл	уис		
	12.	Зашто клањамо намаз	утв	инд	изл	уис		
	13.	Врсте и вредност добровољних намаза	онг	фро	изл	уис		
	14.	Врсте и вредност добровољних намаза	онг	фро	изл	уис		
	15.	Сврха и важност намаза	онг	фро	раз	уис		
	16.	Сврха и важност намаза	онг	фро	раз	уис		
	17.	Обнављање пређеног градива	стм	гру	изл	уис		
	18.	Шта знаш о намазу	утв	инд	изл	уис		
3.	19.	Неки прописи о посту	онг	фро	изл	уис		
	20.	Важност и корист Рамазанског поста	онг	фро	раз	уис		
	21.	Пост обичних и посебних људи	онг	фро	раз	уис		
	22.	Посебни ибадети у Рамазану (мукабела итикаф, садака)	онг	фро	изл	уис		
	23.	Рамазански обичаји (дерсови, илахије, сијела и посела, ифтари)	онг	фро	раз	уис		
	24.	Рамазан и пост	утв	инд	изл	уис		
	25.	Еманет, скромност и умереност муслимана	онг	фро	раз	уис		

4.	26.	Муслиман је стрпљив у тешкоћама	онг	фро	раз	уис		
	27.	Муслиман се богати знањем	онг	фро	раз	уис		
	28.	Одлике муслимана	утв	инд	раз	уис		

- 19 -

б.р а з р е д

4.	29.	Однос муслимана према својој деци и родитељима	онг	фро	изл	уис		
	30.	Однос муслимана према родбини и комшијама	онг	фро	изл	уис		
	31.	Однос муслимана према породици и широј људској заједници	утв	инд	изл	уис		
5.	32.	Хадис Аллаховог посланика а.с.	онг	фро	изл	уис		
	33.	Историја посланства	онг	фро	раз	уис		
	34.	Коначност посланства	онг	фро	раз	уис		
	35.	Посланство, његова природа и сврха	утв	инд	раз	уис		

	36.	Обнављање пређеног градива	стм	гру	изл	уис		
--	-----	----------------------------	-----	-----	-----	-----	--	--

– Програм за дводневну екскурзију 6. Разред 2023/2024

Време реализације – мај 2024. године

Путни правац: Лозница – Фрушка гора (манастир Крушедол) – Сремски Карловци – Бечеј (дворац Дунђерски) – Суботица (обилазак знаменитости града, вечера, дискотека, ноћење) – Палић (Палићко језеро, зоо-врт) – Нови Сад (ручак, разгледање центра града: Змај Јовина и Дунавска улица, боравак у Дунавском парку) – Сремска Каменица (Спомен-кућа Јована Јовановића Змаја) – Лозница

Трајање: два дана

Први дан: полазак у договорено време, путовање преко Шапца до Фрушке горе. Посета манастиру Крушедол. Наставак пута за Сремске Карловце, обилазак града (Патријаршија, Богословија, гимназија, чесма „Четири лава“). Одлазак у Бечеј (обилазак дворца Дунђерски), наставак пута за Суботицу (обилазак знаменитости града, смештај у хотел, вечера, дискотека – само за наше ученике, ноћење).

Други дан: доручак у истом хотелу у Суботици, напуштање хотела, одлазак на Палић, обилазак Палићког језера, посета зоо-врту. Наставак пута до Новог Сада (Дунавски парк, центар града, ручак) – Сремска Каменица (Спомен-кућа Јована Јовановића Змаја). Повратак у Лозницу преко Шапца.

- превоз аутобусом који технички одговара правилима за извођење ђачких екскурзија (године старости, климатизован, опремљен аудио-опремом);
- 1 полупансион у Суботици
- пролазни ручак (не ланч-пакет) у Новом Саду
- плаћени сви трошкови и улазнице,
- туристички водич – пратилац и услуге стручних водича на локалитетима,
- гратиси (у зависности од броја ученика)
- лекар

ПЛАН РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ЗА 6.РАЗРЕД

Бр.часа	Теме за ЧОС
1.	Бирамо представнике ОЗ
2.	Подсетимо се на правилник понашања
3.	Методe успешног учења/разговор и са школским педагогом
4.	Бирамо секције,додатне...
5.	Дечија недеља
6.	Какве оцене смо почели да „добијамо“
7.	Шта дечаци замерају девојчицама и обратно,како то да решимо
8.	Значај спорта за свеукупни развој
9.	Анализирамо успех на 1.тримесечју
10.	Наш однос према одраслима
11.	Да ли је моје мишљење једимо исправно
12.	Хуманитарна акција
13.	Шта гледамо на ТВ, а да ли читамо,како користимо интернет
14.	Социометријско испитивање
15.	Како до бољег успеха-сагледавање тренутног стања и усмеравање на побољшање
16.	Сређивање одељенске документације
17.	1.полугодиште-успех
18.	Како смо провели зимски распуст
19.	Светосавска свечаност
20.	Како се припремамо за такмичења,...
21.	Предавање о психоактивним супстанцама
22.	Акције солидарности
23.	Набавка уџбеника за следећу школску годину-снимање стања
24.	3.тримесечје-постигнут успех и владање

25.	Дружење...толеранција...комуникација/ радионица –школски психолог
26.	О психоактивним супстанцама
27.	Акција уређења школског дворишта
28.	Ближи се екскурзија-договор,припрема
29.	Утисци са екскурзије
30.	Акција солидарности
31.	Колико сам до сад упознао своје другове / радионица –школски педагог
32.	Наше активности ван школе
33.	Анализа постигнућа на такмичењима
34.	Какве су нам оцене-можемо ли боље
35.	Сређивање разредне документације
36.	Анализа рада ОЗ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ОСНОВНА ШКОЛА «ВУК КАРАЏИЋ»

Школски одбор

Број:466-1

Датум: 30.06.2023.године

Л О З Н И Ц А

На основу члана 119. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр.88/2017,10/2019,6/2020 и 129/2021), члана 55. Статута Основне школе «Вук Караџић» у Лозници, Школски одбор је на својој десетојредовној седници одржаној дана 30.06.2023.године донео следећу:

О Д Л У К А

УСВАЈА СЕ Школски програм за шести разред школске 2023/2024.године.

Школски програм Основне школе «Вук Караџић» у Лозници за шести разред школске 2023/2024.године је саставни део одлуке.

О б р а з л о ж е њ е

Законом о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС» бр. бр.88/2017,10/2019,6/2020 и 129/2021) утврђено је да школски одбор доноси школски програм,развојни план,годишњи план рада и усваја извештаје о њиховом остваривању. На десетој седници Школског одбора, одржаној дана 30.06.2023.године, усвојен је Школски програм Основне школе «Вук Караџић» у Лозници за шести разред школске 2023/2024.године.

Сходно напред наведеном донета је одлука као у диспозитиву.

Председник Школског
одбора

Славица Ивковић

